

Bu doküman UNDP İnşaat İşleri Sözleşmesi Genel Şartları'nın resmi olmayan çevirisidir. Geçerli olan doküman "UNDP General Conditions for Contract for Civil Works" dokümanının orijinal İngilizce versiyonudur.

UNDP İnşaat İşleri Sözleşmesi Genel Şartları

1. Tanımlar
2. Tekil ve Çoğul
3. Başlıklar veya Notlar
4. Yasal İlişkiler
5. Mühendisin Genel Görevleri / Yetkileri
6. Yüklenicinin Genel Yükümlülükleri / Sorumlulukları
7. Temlik ve Alt Sözleşme Yapılması
8. Çizimler
9. Çalışma Defteri
10. Kesin Teminat
11. Sahanın İncelenmesi
12. Teklifin Yeterliliği
13. Hazırlanacak Olan İş Programı
14. Haftalık Şantiye Toplantısı
15. Değişiklik Emirleri
16. Yüklenicinin Yönetimi
17. Yüklenicinin Çalışanları
18. Başlangıç
19. İzleme ve Aydınlatma
20. İşlerin Bakımı
21. İşlerin vb. Sigortası
22. Kişilerin ve Mülkün Zarar Görmesi
23. Sorumluluk Sigortası
24. İşçilerin Maruz Kaldığı Kazalar veya Yaralanmalar
25. Yüklenicinin Sigorta Etmemesi Halinde Uygulanacak İşlemler
26. Tüzüklere, Yönetmeliklere vb. Uyum
27. Fosiller, vb.
28. Telif Hakkı, Patentler veya Diğer Mülkiyet Hakları ve Hak Sahibi Payları
29. Trafik ve Komşu Mülkler Üzerindeki Etki
30. Sıra Dışı Trafik ve Özel Yükler
31. Diğer Yükleniciler için Olanaklar
32. Yüklenicinin Sahayı Temiz Tutması
33. Sahanın İşin Büyük Bölümünün Tamamlanması Üzerine Temizlenmesi

34. İşgücü
35. İşgücü, Tesis vb. Dönüşleri
36. Malzemeler, İşçilik ve Test
37. Sahaya Erişim
38. Kapatma Öncesinde İşin İncelenmesi
39. Uygun Olmayan İşin ve Malzemelerin Giderilmesi
40. İşin Askıya Alınması
41. Saha Mülkiyeti
42. İş Bitirme Zamanı
43. İş Bitirme Süresinin Uzatılması
44. İlerleme Hızı
45. Gecikme için Tasfiye Edilen Zararlar
46. Büyük Ölçüde İş Bitirme Belgesi
47. Kusur Sorumluluğu
48. Değişiklikler, Eklemeler ve Çıkarmalar
49. Tesis, Geçici İşler ve Malzemeler
50. Belirtilmeyen Malzemelerin vb. Onaylanması
51. İşlerin Ölçülmesi
52. Tarafların Sorumluluğu
53. Yetkiler
54. Acil Onarımlar
55. Maliyetlerin Artışı ve Azalması
56. Vergilendirme
57. Patlatma
58. Makineler
59. Geçici İşler ve Eski Haline Getirme
60. Fotoğraflar ve Reklam
61. Rüşvetin Önlenmesi
62. Tatile Rastlayan Gün
63. Bildirimler
64. Dil, Ağırlıklar ve Ölçüler
65. Kayıtlar, Hesaplar, Bilgiler ve Denetim
66. Mücbir Sebep
67. UNDP Tarafından Askıya Alma
68. UNDP Tarafından Fesih
69. Yüklenici Tarafından Fesih
70. UNDP'nin Hakları ve Başvurabileceği Yollar
71. Anlaşmazlıkların Çözümü
72. İmtiyazlar ve Bağışlıklar
73. Güvenlik
74. Denetim ve Soruşturmalar
75. Anti-terorizm

1. TANIMLAR

Sözleşme Belgeleri amaçları dahilinde, aşağıda belirtilen kelimeler ve ifadeler aşağıdaki anlamlara sahip olacaktır:

- a) "İşveren" Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) anlamına gelir.
- b) "Yüklenici" teklifi kabul edilen ve Sözleşmenin imzalandığı kişi anlamına gelir.
- c) "Mühendis" hizmetleri UNDP tarafından Sözleşmenin belirtilen şekilde uygulanması için temin edilen kişi anlamına gelir, bu durum Yükleniciye yazılı olarak bildirilecektir.
- d) "Sözleşme" İşveren ve Yüklenici arasında yapılan ve işbu Genel Koşulların eklenmiş olduğu yazılı anlaşma anlamına gelir.
- e) "İşler" Sözleşme uyarınca yapılacak ve tamamlanacak olan işler anlamına gelir.
- f) "Geçici İşler" kalıcı olması ve İşlerin bir bölümünü oluşturması amaçlanmayan inşa edilecek kalemleri içerecektir.
- g) "Çizimler" ve "Şartname" Sözleşmede sözü geçen çizimler ve Şartname anlamına gelir ve bunlara Mühendis tarafından yapılan veya yüklenici tarafından sunulup Mühendis tarafından Sözleşmeye uygun olarak onaylanan eklemeleri ve değişiklikleri de içerir.
- h) "Metraj Cetveli" Yüklenicinin İşlerin maliyetini öngörülen iş kalemi miktarları ve bunlar için geçerli sabit birim fiyatlar temelinde belirttiği belgedir.
- i) "Sözleşme Bedeli" Sözleşmede İşlerin yapılması ve tamamlanması ve bunlardaki herhangi bir kusurun Sözleşmeye uygun olarak düzeltilmesi için Yükleniciye ödeneceği konusunda anlaşmaya varılmış olan toplam anlamına gelir.
- j) "Şantiye" İşlerin veya Geçici İşlerin üzerinde veya altında veya içinde inşa edileceği arazi ve diğer yerler anlamına gelir.:

2. TEKİL VE ÇOĞUL

Kişileri veya tarafları ifade eden kelimeler firmaları veya şirketleri de içerecek ve yalnızca tekili belirten kelimeler aynı zamanda çoğulu da ifade edecek ve bağlam gerektirdiğinde bunun aksi de doğru olacaktır.

3. BAŞLIKLAR VEYA NOTLAR

Sözleşme Belgelerindeki başlıklar veya notlar sözleşmenin bir parçası olarak kabul edilmeyecek veya bu belgelerin yorumlanmasında dikkate alınmayacaktır.

4. YASAL İLİŞKİLER

Yüklenici ve taşeron(lar), eğer varsa, İşverene karşı bağımsız bir yüklenici statüsüne sahip olacaktır. Sözleşme belgeleri Mühendis ve Yüklenici arasında herhangi bir sözleşme ilişkisi oluşturduğu şeklinde yorumlanmayacaktır, ancak Mühendis, Sözleşme uyarınca sahip olduğu görevleri yerine getirir ve yetkileri kullanırken Yüklenicinin yükümlülüklerini yerine getirmesini istemek ve bunları uygulamak hakkına sahip olacaktır. Sözleşme Belgelerinde yer alan hiçbir şey İşveren veya Mühendis ve Yüklenicinin taşeronu (taşeronlarından herhangi biri) arasında herhangi bir sözleşme ilişkisi oluşturduğu şeklinde yorumlanmayacaktır.

5. MÜHENDİSİN GENEL GÖREVLERİ / YETKİLERİ

- a) Mühendis Sözleşmenin Sözleşme Belgelerinde belirtilen şekilde yönetilmesini sağlayacaktır. Özellikle, aşağıda açıklanan fonksiyonları yerine getirecektir.
- b) Mühendis Yükleniciye karşı inşaat sırasında ve son ödeme yapılincaya kadar İşverenin temsilcisi olacaktır. İşverenin Yükleniciye talimatları Mühendis aracılığı ile gönderilecektir. Mühendis yalnızca Sözleşme belgelerinde belirtilen kapsamda İşveren adına hareket etmek yetkisine sahip olacak, bu kapsam Sözleşmeye göre yazılı olarak değiştirilebilecektir. Mühendisin İşverenin temsilcisi olarak inşaat süresince sahip olacağı Sözleşmede belirtilmiş olan görevler, sorumluluklar ve yetki sınırları İşverenin, Yüklenicinin ve Mühendisin yazılı oluru olmadan değiştirilemeyecek veya genişletilemeyecektir.
- c) Mühendis İşlerin ilerleyişi ve kalitesi hakkında genel olarak bilgi edinmek ve İşlerin Sözleşme Belgelerine uygun şekilde ilerleyip ilerlemediğini genel olarak belirlemek amacıyla inşaat safhası için uygun aralıklarla Şantiyeye gidecektir. Mühendis olarak yapmış olduğu şantiye gözlemleri temelinde, İşverene İşlerin ilerleyişi hakkında bilgi verecektir.
- d) Mühendis İşler veya Geçici İşler ile bağlantılı inşaat araçları, yöntemleri, teknikleri, sıralamaları veya prosedürleri veya emniyet tedbirleri ve programlar konusunda sorumlu olmayacak ve bunlar üzerinde kontrole veya bunlarla ilgili bir göreve sahip olmayacaktır. Mühendis Yüklenicinin (Yüklenicinin İşleri sözleşmeye uygun olarak yapmaması da dahil olmak üzere) ve Taşeronların veya bunların temsilcilerinin veya çalışanlarının herhangi birinin veya İşler için hizmet sağlayan diğer kişilerin eylemleri veya ihmalleri konusunda, söz konusu eylemler veya ihmaller Mühendisin İşveren ve Mühendis arasındaki sözleşmeye uygun olarak fonksiyonlarını yerine getirmemesinden kaynaklanmadığı sürece, sorumlu olmayacak veya bunlarla ilgili herhangi bir kontrole veya göreve sahip olmayacaktır.
- e) Mühendis nerede olursa olsun ve ister hazırlık safhasında ister ilerleme durumunda bulunsun her zaman işlere erişime sahip olacaktır. Yüklenici söz konusu erişim için gereken tesisleri, Mühendisin Sözleşme uyarınca sahip olduğu fonksiyonları yerine getirmesine olanak verecek şekilde sağlayacaktır.

- f) Mühendisin gözlemleri ve Yüklenici tarafından faturalarla birlikte sunulmuş olan dokümantasyon üzerinde gerçekleştirilen kontrol temelinde, Mühendis Yükleniciye borçlu olunan miktarları belirleyecek ve gereken şekilde Ödeme Sertifikaları verecektir.
- g) Mühendis Atölye Çizimleri, Ürün Verileri ve Numuneler gibi Yüklenici tarafından sunular yapılması üzerine bunları inceleyecek ve onaylayacak ya da diğer bir uygun tedbiri alacaktır, ancak bunlar işlerin tasarım konsepti ile uyumlu ve Sözleşme Belgeleri ile ilgili olacaktır. Söz konusu eylem gecikmeye neden olmayacak şekilde mümkün olduğunca hızlı gerçekleştirilecektir. Mühendisin belirli bir kalemi onaylaması bu kalemin bir bileşenini oluşturduğu bir montajın onaylandığı anlamına gelmeyecektir.
- h) Mühendis Sözleşme Belgelerinin gereklerini yorumlayacak ve bunlara göre Yüklenici tarafından gerçekleştirilen performansı değerlendirecektir. Mühendisin tüm yorumları ve emirleri Sözleşme Belgelerinden makul bir şekilde çıkartılabilir ve bunlarla uyumlu olacak ve çizimler şeklinde veya yazılı olacaktır. Tarafların her biri bu tür bir yorum için Mühendise yazılı bir istekte bulunabilir. Mühendis İşlerin gereken şekilde uygulanması için gerekli olan yorumu makul bir hızla ve üzerinde anlaşmaya varılan zaman limitine uygun olarak sağlayacaktır. Sözleşme Belgelerinin Mühendis tarafından yorumlanmasından kaynaklanan veya İşlerin uygulanması veya ilerleyişi ile ilgili olan herhangi bir iddia veya anlaşmazlık işbu Genel Koşulların 71. Maddesinde belirtilen şekilde çözülecektir.
- i) Aksi Sözleşmede belirtilmediği sürece, Mühendis Yükleniciyi Sözleşme uyarınca sahip olduğu herhangi bir yükümlülükten kurtarmak veya İşlerdeki gecikme ile ilgili herhangi bir işe ilişkin sorumluluktan kurtarmak veya Yükleniciye İşveren tarafından ekstra ödeme yapılmasına karar vermek veya İşlerde herhangi bir değişiklik yapmak yetkisine sahip olmayacaktır.
- j) Mühendisin istihdamının sona ermesi halinde, İşveren Mühendisin görevlerini yerine getirmek üzere diğer bir uygun profesyonel görevlendirecektir.
- k) Mühendis Sözleşme Belgelerine uygun olmayan işi reddetme yetkisine sahip olacaktır. Mühendis kendi fikrinde Sözleşme Belgeleri amaçlarının uygulanması için gerekli veya tavsiye edilebilir bulunduğu hallerde işin özel olarak incelenmesini veya test edilmesini isteyebilir, bu durum iş ister fabrikada imal edilsin, ister monte edilsin isterse tamamlansın geçerlidir. Bununla birlikte, Mühendisin hareket etme yetkisi ne de Mühendis tarafından iyi niyetle uygulama yapma veya yapmama yolundaki herhangi bir makul kararı Mühendisin Yükleniciye, alt yüklenicilere, bunların temsilci veya çalışanlarının herhangi birine veya İşler için hizmet sağlayan diğer bir kişiye karşı herhangi bir görev veya sorumluluğa sahip olmasını gerektirmeyecektir.
- l) Mühendis Büyük Ölçüde İş Bitirme ve Kesin İş Bitirme tarihlerini belirlemek için incelemeler yapacak, İşveren tarafından incelenmek üzere yazılı garantiler ve Sözleşme uyarınca gerekli olan ve Yüklenici tarafından hazırlanan ilgili belgeleri alacak ve bunları İşverene gönderecek ve işbu belgenin 47. Maddesi şartlarına uyumun sağlanması üzerine ve Sözleşmeye uygun olarak bir nihai Ödeme Belgesi verecektir.

m) İşveren ve Mühendis bu konuda anlaşmaya varırsa, Mühendis, Mühendisin sahadaki sorumluluklarının yerine getirilmesine yardımcı olmak üzere bir veya daha fazla sayıda Mühendis Temsilcisi (temsilcileri) sağlayacaktır. Mühendis Yükleniciye ve İşverene söz konusu Mühendis temsilcisinin (temsilcilerinin) görevlerini, sorumluluklarını ve sınırlılıklarını yazılı olarak bildirecektir.

6. YÜKLENİCİNİN GENEL YÜKÜMLÜLÜKLERİ / SORUMLULUKLARI

6.1. Sözleşmeye Göre Performans Gösterme Yükümlülüğü

Yüklenici İşleri Sözleşmeye kesinlikle uyararak yapacak ve bu işlerdeki kusurları da yine sözleşmeye kesinlikle uygun olarak düzeltecek, bu işlemler Mühendisi tatmin edecek şekilde özenle yapılacak ve Yüklenici tüm işgücünü ve bunların kontrolünü, malzemeleri, İnşaat Tesisini ve ister geçici ister kalıcı bir doğaya sahip olsun söz konusu uygulamada ve bu uygulama için, iş bitirme ve kusurların giderilmesi amacıyla gerekli olan tüm diğer şeyleri bunların sağlanması gereği Sözleşmede belirtilmişse veya makul bir şekilde Sözleşmeden çıkartılabiliyorsa, sağlayacaktır. Yüklenici İşlere değinen veya İşlerle ilgili olan herhangi bir konuda Mühendisin talimatlarına kesinlikle uyacaktır.

6.2. Şantiye İşlemlerinin Sorumluluğu

Yüklenici, Sözleşmede açık bir şekilde belirtilen haller haricinde, Mühendis tarafından hazırlanan Kalıcı İşlerin veya herhangi Geçici İşlerin tasarımından veya şartnamesinden sorumlu olmayacak, ancak bunun dışında tüm saha işlemlerinin yeterliliğinden ve emniyetinden ve inşaat yöntemlerinden tam sorumlu olacaktır.

6.3. Çalışanlara İlişkin Sorumluluk

Yüklenici çalışanlarının mesleki ve teknik yeterliliğinden sorumlu olacak ve işbu Sözleşme altındaki işler için Sözleşmenin uygulanmasında etkin performans gösterecek, yerel adetlere uygun davranacak ve yüksek bir ahlak ve etik standarda uyacak güvenilir bireyler seçecektir.

6.4. Talimatların Kaynağı

Yüklenici, işbu Sözleşme altındaki hizmetleri ile bağlantılı olarak İşveren, Mühendis veya bunların yetkili temsilcileri dışındaki herhangi bir merciden talimat kabul etmeyecektir. Yüklenici İşvereni olumsuz şekilde etkileyebilecek herhangi bir eylemden kaçınacak ve taahhütlerini İşverenin çıkarlarına en büyük dikkati göstererek yerine getirecektir.

6.5. Memurların Fayda Sağlamayacak Olması

Yüklenici İşverenin hiçbir memurunun Yüklenici tarafından, işbu Sözleşmeden veya ihalenin alınmasından kaynaklanan herhangi bir direkt veya indirekt fayda elde etmesi ile ilgili olarak kabul edilmediğini garanti eder. Yüklenici bu hükmün ihlalin Sözleşmenin temel bir şartının ihlali olacağını kabul eder.

6.6. UNDP'nin veya Birleşmiş Milletlerin Adının, Ambleminin veya Resmi Mührünün Kullanımı

Yüklenici İşveren için hizmetleri gerçekleştirmekte veya gerçekleştirmiş olduğunun reklamını yapmayacak veya bu konuyu bir başka şekilde kamuya ilan etmeyecek veya İşverenin veya Birleşmiş Milletlerin adını, amblemini veya resmi mührünü veya İşverenin veya Birleşmiş Milletlerin adının herhangi bir kısaltmasını reklam amaçlı olarak veya diğer bir amaç için kullanmayacaktır.

6.7. Belgelerin Gizli Doğası

Yüklenici tarafından Sözleşme uyarınca derlenmiş veya alınmış olan tüm haritalar, çizimler, fotoğraflar, mozaikler, planlar, raporlar, öneriler, tahminler, belgeler ve tüm diğer veriler İşverenin mülkü olacak ve gizli olarak işlem görecektir ve yalnızca İşverenin gereken şekilde yetkilendirilmiş temsilcisine, iş bitiminde verilecektir; bunların içeriği Yüklenici tarafından işbu Sözleşme altında hizmetleri gerçekleştiren Yüklenici personeli haricindeki hiç kimseye İşverenin önceden yazılı oluru alınmadığı sürece açıklanmayacaktır.

7. TEMLİK VE ALT SÖZLEŞME YAPILMASI

7.1. Sözleşmenin Temliki

Yüklenici, İşverenin önceden yazılı onayını almadığı sürece, Sözleşmeyi veya herhangi bir bölümünü veya Sözleşme uyarınca Yüklenicinin sahip olduğu hakların, iddiaların veya yükümlülüklerin herhangi birini temlik, devir, ipotek etmeyecek veya bir başka şekilde elden çıkarmayacaktır.

7.2. Alt Sözleşme Yapılması

Yüklenicinin taşeronların hizmetlerine ihtiyaç duyduğu hallerde, Yüklenici bu tür tüm taşeronlar için İşverenin yazılı onayını önceden alacaktır. İşverenin onayı Yükleniciyi Sözleşme altındaki yükümlülüklerinin herhangi birinden kurtarmayacak ve herhangi bir alt sözleşmenin şartları Sözleşme hükümlerine tabi ve bunlarla uyumlu olacaktır.

7.3. Taşeronun Yükümlülüklerinin Temliki

Bir taşeronun İşler için söz konusu taşeron tarafından yapılan iş veya sağlanan mallar, malzemeler, Tesis veya hizmetler ile ilgili olarak Yükleniciye karşı taahhütte bulunması halinde, Sözleşme uyarınca Kusur Sorumluluğu Süresini aşan bir süre için devam eden herhangi bir yükümlülük ile ilgili olarak, Yüklenici söz konusu Sürenin sona ermesi sonrasında herhangi bir zamanda, İşverenin isteği üzerine ve maliyeti İşveren tarafından karşılanmak üzere, İşverene sona eren süre için söz konusu yükümlülüğün faydalarını temlik edecektir.

8. ÇİZİMLER

8.1. Çizimlerin muhafazası

Çizimler yalnızca İşveren tarafından muhafaza edilecek, ancak bunların iki (2) kopyası ücretsiz olarak Yükleniciye verilecektir. Yüklenici ihtiyaç duyduğu daha fazla sayıdaki kopyayı maliyetini kendisi karşılamak üzere sağlayacak ve hazırlayacaktır. İşler tamamlandığında, Yüklenici Sözleşme uyarınca sağlanmış olan tüm çizimleri İşverene iade edecektir.

8.2. Çizimlerin bir Kopyasının Sahada Tutulacak Olması

Yukarıda sözü geçen şekilde Yükleniciye sağlanmış olan Çizimlerin bir kopyası Yüklenici tarafından Sahada tutulacak ve bu kopya tüm makul zamanlarda Mühendis ve Mühendisin yazılı olarak yetkilendirdiği diğer herhangi bir kişi tarafından inceleme ve kullanım için hazır olacaktır.

8.3. İlerlemede Bozulma

Yüklenici İşlerin planlamasının veya ilerleyişinin gecikmesi veya bozulması ihtimali olan hallerde, Mühendis tarafından makul bir süre içerisinde bir başka çizim, direktif, talimat veya onay verilmediği sürece Mühendise yazılı bir bildirimde bulunacaktır. Bu bildirim gerekli olan çizim veya emrin detaylarını ve bunun neden ve ne zaman gerekli olduğunu ve bunun gecikmesi halinde meydana gelebilecek herhangi bir gecikme veya bozulmaya ilişkin detayları kapsayacaktır.

9. ÇALIŞMA DEFTERİ

Yüklenici Sahada bir Çalışma Defteri tutacak, bu defterin sayfaları numaralandırılacak ve bu defter bir orijinal ve iki kopya halinde tutulacaktır. Mühendis zaman içerisinde ve İşlerin doğru bir şekilde yapılması için gerekli olan biçimde Yükleniciye yeni emirler, çizimler ve talimatlar vermek konusunda tam yetkiye sahip olacaktır. Yüklenici söz konusu emirler, çizimler ve talimatlar ile bağlı olacaktır.

Her emir Mühendis ve Yüklenici tarafından alındığını gösterecek şekilde tarihlendirilecek ve imzalanacaktır.

Yüklenicinin İş Defterindeki herhangi bir emri reddetmek istemesi halinde, bunu İşverene Mühendis aracılığı ile, Yüklenicinin reddetmeye niyetli olduğu emrin tarihinden itibaren üç (3) gün içerisinde İş Defterine düşülen bir not yoluyla iletacaktır. Yüklenicinin bu prosedüre uymaması emrin kabul edildiğinin varsayılmasına ve artık reddetme olanağı olmamasına yol açacaktır.

İş Defterinin orijinali İşlerin Kesin Kabulü zamanında İşverene iletilecektir. Mühendis tarafından bir kopya ve Yüklenici tarafından da diğer kopya muhafaza edilecektir.

10. KESİN TEMİNAT

- a) Sözleşmenin uygun ve verimli bir şekilde gerçekleştirilmesinin garantisi olarak, Yüklenici Sözleşmenin imzalanması üzerine, İşverene İşveren adına hazırlanmış bir Kesin Teminat verecektir. Söz konusu teminatın (bono veya garanti) miktarı veya niteliği Sözleşmede belirtildiği gibi olacaktır.
- b) Kesin Teminat veya Banka Garantisinin kabul edilebilir bir sigorta şirketi veya akredite edilmiş banka tarafından işbu Genel Koşulların Ek I'de yer alan formatta verilmesi ve Mühendis tarafından Kesin İş Bitirme Belgesinin verildiği tarihten yirmi sekiz gün sonrasına kadar geçerli olması gerekmektedir. Kesin Teminat veya Banka Garantisini Yükleniciye Mühendis tarafından Kesin İş Bitirme Belgesinin verilmesini takip eden yirmi sekiz gün içerisinde iade edilecektir, ancak Yüklenicinin Sözleşme uyarınca İşverene borçlu olduğu tüm miktarları ödemiş olması gerekmektedir.
- c) Kesin Teminatın veya Banka Garantisinin kefaletinin müflis ilan edilmesi veya aciz haline düşmesi veya İşlerin yapıldığı ülkede iş yapma hakkının feshedilmesi durumunda, Yüklenici beş (5) gün içerisinde diğer bir senet veya garanti ve kefalet sağlayacak, bunların her ikisi de İşveren tarafından kabul edilebilir olacaktır.

11. SAHANIN İNCELENMESİ

Yüklenicinin Teklifini sunmadan ve Sözleşmeyi imzalamadan önce sahayı ve çevresini ziyaret ettiği ve arazi ve alt toprak, Sahanın biçimi ve doğası, mevcut boru hatlarının, kanalizasyonun, drenlerin, kabloların ve diğer mevcut hizmetlerin detayları ve seviyeleri, İşlerin tamamlanması için gerekli olan iş ve malzemelerin miktarları ve doğası, Sahaya erişim yolları ve ihtiyaç duyabileceği barınma ile ilgili tüm konularda tatmin olduğu ve genel olarak beklenmedik durumlar, iklimsel, hidrolojik ve doğal koşullar ve Teklifini etkileyebilecek olan diğer durumlar konusunda tüm gerekli bilgiyi edindiği kabul edilecek ve İşverene karşı bunlarla ilgili herhangi bir iddiada bulunulamayacaktır.

12. TEKLİFİN YETERLİLİĞİ

Yüklenicinin İşlerin yapılması ile ilgili Teklifinin ve oranlar ve fiyatların doğruluğu ve yeterliliği ile ilgili olarak tatmin olduğu kabul edilecek ve bu oran ve fiyatlar, aksi Sözleşmede belirtilmediği sürece, Sözleşme altındaki yükümlülüklerini ve İşlerin yapılması ve tamamlanması için gerekli olan tüm konular ve diğer şeyleri kapsayacaktır.

13. HAZIRLANACAK OLAN İŞ PROGRAMI

Sözleşmede belirtilen zaman limiti içerisinde, Yüklenici Mühendise onaylaması için detaylı bir İş Programı sunacak, bu programda İşleri gerçekleştirmek için teklif etmiş olduğu prosedür ve yöntem sıralaması gösterilecektir. İş Programının hazırlanmasında Yüklenici belirli işlerin gerektirdiği önceliği dikkate alacaktır. Mühendisin işin ilerleyişi sırasında İş Programında başka değişiklikler yapılmasını da istemesi halinde, Yüklenici sözü geçen programı gözden geçirecektir. Yüklenici aynı zamanda, Mühendis tarafından istendiğinde, İşlerin gerçekleştirilmesine ilişkin Yüklenici düzenlemelerinin ve Yüklenicinin temin etmek, kullanmak veya inşa etmek niyetinde olduğu İnşaat Tesislerinin ve Geçici İşlerin detaylarını sunacaktır. Söz konusu programın veya bunda yapılan herhangi bir değişikliğin veya Mühendis tarafından istenen detayların sunulması Yükleniciyi Sözleşme altındaki herhangi bir görevinden veya yükümlülüğünden kurtarmayacak ve İş Programında herhangi bir değişikliğin yapılması Yükleniciye sözleşmenin başlangıcında veya devamı süresince bunlar sonucunda herhangi bir ek ödeme yapılması hakkını vermeyecektir.

14. HAFTALIK ŞANTIYE TOPLANTISI

UNDP Proje Koordinatörü veya mühendis, eğer varsa Yüklenicinin Temsilcisi ve Mühendis veya Mühendisin temsilcisi arasında haftalık bir şantiye toplantısı yapılacak olup bu toplantının amacı İşlerin normal şekilde ilerlediğinin ve Sözleşmeye uygun olarak yapıldığının doğrulanmasıdır.

15. DEĞİŞİKLİK EMİRLERİ

- a) Mühendis Yükleniciye, İşverenin onayı ile ve Değişiklik Emirleri aracılığı ile İşlerin tamamı veya bir bölümünün miktarı ve kalitesinde Mühendis tarafından gerekli görülen tüm değişiklikler için talimat verebilir.
- b) Değişiklik emirlerinin işlenmesi konusunda işbu Genel Koşulların 48. maddesi geçerli olacaktır.

16. YÜKLENİCİNİN YÖNETİMİ

Yüklenici İşlerin uygulanması sırasında ve Mühendisin Yüklenicinin Sözleşme uyarınca sahip olduğu yükümlülüklerin uygun şekilde yerine getirilmesi için gerekli görebileceği daha sonraki süre boyunca gerekli tüm yönetimi sağlayacaktır. Yüklenici veya Yüklenicinin Mühendis tarafından yazılı olarak onaylanmış olan yetkin veya yetkili bir temsilcisi veya görevlisi sabit olarak şantiyede olacak ve tüm zamanını İşlerin yönetimine ayıracaktır; sözü geçen onay herhangi bir zamanda geri çekilebilir. Söz konusu yetkili temsilci veya görevli

Yüklenici adına Mühendisten direktifleri ve talimatları alacaktır. Söz konusu temsilci veya görevlinin onayının Mühendis tarafından burada daha sonra yer alan 17(2) Maddesi uyarınca geri çekilmesi halinde veya İşveren tarafından burada daha sonra yer alan 17(3) Maddesi uyarınca bu kişilerin görevden alınmasının istenmesi durumunda, Yüklenici söz konusu görevden alma bildirimimin alınması sonrasındaki en kısa süre içerisinde bu kişilerin yerine Mühendis tarafından onaylanan bir başka temsilci veya görevli atayacaktır. Burada daha sonra yer alan 17(2) Maddesi hükümlerinden bağımsız olarak, Yüklenici daha sonra işten uzaklaştırılmış bir temsilci veya görevliyi yeniden şantiyede herhangi bir kapasite ile görevlendiremeyecektir.

17. YÜKLENİCİNİN ÇALIŞANLARI

- a. Yüklenici Şantiyede İşlerin yapılması ve tamamlanması ve bunlardaki herhangi bir kusurun giderilmesi ile bağlantılı olarak aşağıdakileri sağlayacak ve istihdam edecektir:
  - i. Yalnızca ilgili görevlerinde beceriye ve deneyime sahip olan teknik asistanlar ve kontrol etmeleri gereken işi uygun şekilde kontrol edebilecek yetkinliğe sahip olan alt-temsilci ustabaşılar ve lider kişiler, ve
  - ii. İşlerin zamanında yapılması ve tamamlanması için gerekli olan şekilde vasıflı, yarı vasıflı ve vasıfsız işgücü.
- b. Mühendis, Yüklenici tarafından İşlerin yapılması veya tamamlanması ile ilgili olarak görevlendirilmiş olan ve Mühendisin fikrinde yanlış hareket eden veya yetkin olmayan veya görevlerini gereken şekilde yerine getirmek konusunda ihmalkar davranan veya istihdamı Mühendis tarafından makul bir şekilde uygunsuz bulunan herhangi bir kişiye itiraz etmek ve bu kişinin Yüklenici tarafından İşlerden uzaklaştırılmasını istemek özgürlüğüne sahip olacak ve bu kişi Mühendisin yazılı izni olmadığı sürece yeniden Şantiyede istihdam edilmeyecektir. İşlerden bu şekilde uzaklaştırılan herhangi bir kişi Mühendis tarafından onaylanan yetkin bir başka kişi ile makul olan en kısa sürede değiştirilecektir.
- c. İşverenin yazılı isteği üzerine, Yüklenici işbu maddenin (1). paragrafında belirtilen standartlara uygun olmayan herhangi bir görevliyi, temsilciyi veya diğer personeli Şantiyeden çekecek veya değiştirecektir. Söz konusu geri çekme veya değişiklik isteği işbu Sözleşmenin kısmen veya tamamen feshi olarak kabul edilmeyecektir. Yüklenicinin herhangi bir personelinin geri çekilmesi veya değiştirilmesinden kaynaklanan her türlü maliyet ve ek harcama Yüklenici tarafından karşılanacaktır.

18. BAŞLANGIÇ

Yüklenici Mühendis tarafından yazılı olarak verilen orijinal noktalar, hatlar ve referans seviyeler ile ilgili olarak İşlerin gerçek ve uygun şekilde başlatılmasından ve İşlerin tüm bölümlerinin konumunun, seviyelerinin boyutlarının ve hizalamasının doğruluğundan ve

bunlarla ilgili tüm gerekli enstrümanların, düzeneklerin ve işgücünün temininden sorumlu olacaktır. İşlerin yapılması sırasında herhangi bir zamanda İşlerin herhangi bir bölümünün konumu, seviyeleri, boyutları veya hizalanması ile ilgili herhangi bir hatanın ortaya çıkması halinde, Yüklenici, İşveren tarafından istenmesi üzerine, maliyeti kendisine ait olmak üzere, söz konusu hatayı Mühendisi tatmin edecek şekilde düzeltecektir.

19. İZLEME VE AYDINLATMA

Yüklenici İşlerle ilgili olarak maliyeti kendisine ait olmak üzere gerekli olduğu veya Mühendis ya da gereken şekilde oluşturulan bir merci tarafından İşlerin ve bunlar için kullanılan malzemelerin ve ekipmanın korunması veya kamunun ve diğerlerinin emniyeti ve kolaylığı için istendiği hallerde maliyeti kendisine ait olmak üzere tüm ışıkları, korumaları, çitleri ve izlemeyi sağlayacaktır.

20. İŞLERİN BAKIMI

- a) İşlerin başlangıcından Geçici Kabul Belgesinde belirtilen geçici kabul tarihine kadar, Yüklenici bunların ve tüm Geçici İşlerin bakımı konusunda tam sorumluluk sahibi olacaktır. İşlerde veya bunların herhangi bir bölümünde veya Geçici İşlerde herhangi bir nedenle herhangi bir hasar veya kayıp meydana gelmesi halinde (işbu Genel Koşulların 66. Maddesi uyarınca Mücbir Sebep olarak tanımlanan haller haricinde) Yüklenici maliyeti kendisine ait olmak üzere bunları onaracak ve iyi duruma getirecek, böylece, iş bitirme tarihinde İşler iyi durumda ve koşulda ve her yönden Sözleşme şartlarına ve Mühendisin talimatlarına uygun olacaktır. Yüklenici aynı zamanda, işbu belgenin 47. Maddesindeki yükümlülükleri amaçları dahilinde, kendisi tarafından gerçekleştirilen işlemler sırasında İşlere verdiği herhangi bir zarardan sorumlu olacaktır.
- b) Yüklenici Mühendislik tasarımının ve İş detaylarının incelenmesinden tamamen sorumlu olacak ve İşvereni söz konusu tasarım ve detaylarda yer alan ve İşleri etkileyecek olan herhangi bir hata veya yanlışlık konusunda bilgilendirecektir. A weekly site meeting shall be held between the UNDP Project Coordinator or engineer, if any, the representative of the Contractor and the Engineer or the Engineer's Representative, in order to verify that the Works are progressing normally and are executed in accordance with the Contract.

21. İŞLERİN VB. SİGORTASI

İşbu belgenin 20. Maddesinde belirtilen yükümlülük ve sorumluluklarını sınırlandırmaksızın, Yüklenici işbu Sözleşmenin imzalanmasının hemen ardından, İşveren ve Yüklenici adına ortak olarak (a) Madde 20 (1)'de belirtilen süre için işbu Genel Koşulların 66. Maddesi uyarınca Mücbir Sebep olarak kabul edilenler haricindeki bir nedenden kaynaklanan her türlü kayıp ve zarara karşı ve (b) İşveren ve Yüklenicinin işbu belgenin 20 (1) maddesinde belirtilen süre için kapsamda olmasını sağlayacak şekilde ve aynı zamanda Kusur Sorumluluğu süresinin başlaması öncesinde meydana gelen bir nedenden kaynaklanan

herhangi bir kayıp veya zarar ve Yüklenici tarafından kendisi tarafından işbu belgenin 47. Maddesindeki yükümlülüklerini yetine getirmek amacıyla gerçekleştirilen işler sırasında karşılaşılan herhangi bir kayıp veya zarar için aşağıdakileri kapsayan sigorta sağlayacaktır::

- a) İşler, bunlarda yer alan malzemeler ve Tesis için, bunların tam yenileme maliyetine kadar, ve buna ek olarak mesleki ücretleri ve İşlerin herhangi bir bölümünün imhası ve giderilmesi ve doğası ne olursa olsun molozun kaldırılmasına ilişkin ek maliyetleri de içerecek şekilde söz konusu yenileme maliyetinin yüzde onunu (10) kapsamak üzere;
- b) Yüklenici tarafından Şantiyeye getirilen Yüklenici ekipmanı ve diğer şeyler için, söz konusu ekipmanın ve diğer şeylerin yenileme değerinde;
- c) Bölüm 52(4)'ün sorumluluk ve garantilerini kapsayacak bir sigorta;

Söz konusu sigorta, İşveren tarafından onaylanan bir sigortacı ve şartlarla yürürlüğe konacak ve bu onay makul olmayan bir şekilde alıkonulamayacak ve Yüklenici gerekli olan hallerde Mühendise sigorta poliçesini veya poliçelerini ve cari primlerin ödendiğini gösterir alındıkları sağlayacaktır.

22. KİŞİLERİN VE MÜLKÜN ZARAR GÖRMESİ

Yüklenici (Sözleşmenin aksini gerektirmediği hallerde), Sözleşmenin uygulanmasında Yüklenicinin veya görevlilerinin, çalışanlarının, hizmetlilerinin veya taşeronlarının eylemlerinin veya ihmallerinin bir sonucu olarak herhangi bir kişinin veya mülkün maruz kaldığı yaralanmalar veya zararlar ile ilgili olan tüm davalar, iddialar, talepler, işlemler ve herhangi bir doğa ve türdeki sorumluluk karşısında, maliyetler ve giderler de dahil olmak üzere, İşvereni, memurlarını, temsilcilerini, çalışanlarını ve hizmetlilerini tazmin edecek, bunlardan zarar görmemelerini sağlayacak ve masrafları kendisi tarafından karşılanmak üzere savunacaktır. İşbu madde hükmü işçilerin tazminat iddiaları doğasına sahip olan ve patentli buluş ve cihazların kullanımından kaynaklanan davalar, iddialar, talepler, işlemler ve sorumluluk için de geçerli olacaktır. Ancak burada yer alan hiçbir şeyin Yükleniciyi aşağıdakiler için veya aşağıdakiler ile ilgili olarak sorumlu hale getirdiği kabul edilmeyecektir:

- a) İşler veya bunların herhangi bir bölümü tarafından arazinin kalıcı olarak kullanılması veya işgal edilmesi;
- b) İşverenin İşleri veya bunların herhangi bir bölümünü herhangi bir arazinin üzerinde, üstünde, altında veya bir arazi içerisinden inşa etme hakkı.
- c) İşlerin Sözleşmeye uygun olarak inşası sonucunda kaçınılmaz şekilde geçici veya kalıcı herhangi bir ışık, havayolu veya su veya diğer bir irtifak hakkına veya varsayılan irtifak hakkına müdahale.

- d) İşverenin, temsilcilerinin, hizmetlilerinin veya diğer yüklenicilerinin Sözleşmenin geçerlilik süresi içerisinde gerçekleştirilen herhangi bir eylemi veya ihmalden kaynaklı olarak insanların ölmesi, yaralanması veya zarar görmesi veya mülkün zarar görmesi.

23. SORUMLULUK SİGORTASI

23.1. Sorumluluk Sigortası Alma Yükümlülüğü

İşlerin yapımına başlamadan önce, ancak işbu belgenin 20. Maddesindeki yükümlülük ve sorumluluklarını sınırlandırmaksızın, Yüklenici işbu belgenin 22. Maddesinde sözü geçen konular haricinde kalan ve İşlerin yapımı veya Sözleşmenin uygulanmasından kaynaklanan ve İşverenin herhangi bir çalışmanı da dahil olmak üzere herhangi bir kişinin maruz kaldığı ölüm, maddi veya fiziksel zarar, kayıp veya yaralanma veya İşvereninkiler de dahil olmak üzere mülk zararı ile ilgili sorumluluğu için sigorta sağlayacaktır.

23.2. Sorumluluk Sigortasının Minimum Miktarı

Söz konusu sigorta İşveren tarafından onaylanan bir sigortacıdan ve İşveren tarafından onaylanan şartlarla sağlanacak, bu onay makul olmayan bir şekilde alıkonulmayacak ve en az sözleşmede belirtilen miktarda olacaktır. Yüklenici, İşveren veya Mühendis tarafından her istendiğinde, Mühendise sigorta poliçesini veya poliçelerini ve cari primlerin ödendiğini gösterir alıncıları sağlayacaktır.

23.3. İşverenin Tazmin Edilmesi Hükümü

Sigorta poliçesi, Yüklenicinin poliçe uyarınca, İşverene karşı getirilen veya uygulanan bir tazminat almak hakkına sahip olacağı bir olayın meydana gelmesi halinde, sigortacının İşvereni söz konusu iddialar ve bunlarla ilgili herhangi bir maliyet, ücret ve harcama karşısında tazmin edeceğine dair bir hüküm içerecektir.

24. İŞÇİLERİN MARUZ KALDIĞI KAZALAR VEYA YARALANMALAR

- a) İşveren, İşverenin, temsilcilerinin veya hizmetlilerinin herhangi bir eylemi veya hatasından kaynaklanan yaralanmalar veya kazalar haricinde, Yüklenici veya herhangi bir taşeron tarafından istihdam edilen herhangi bir işçinin veya diğer kişinin herhangi bir kazaya uğraması veya yaralanması sonucunda yasal olarak ödenmesi gereken herhangi bir zarardan veya tazminattan sorumlu olmayacaktır. Yüklenici, yukarıda belirtilen haller hariç olmak üzere, bu tür tüm zararlar ve tazminatlar karşısında, bunlara ilişkin maliyetler, ücretler ve harcamalar da dahil olmak üzere, İşverenin zarar görmesini engelleyecek ve İşvereni tazmin edecektir.

b) İşçilerin Maruz Kaldığı Kazalara vb. Karşı Sigorta

Yüklenici İşveren tarafından onaylanan bir sigortacıdan bu tür sorumluluğa karşı sigorta temin edecek, bu onay makul olmayan bir şekilde alıkonulamayacak ve söz konusu sigorta Yüklenici tarafından İşler için kendisi tarafından herhangi bir kişi istihdam edildiği sürece devam edecek ve gerekli olan hallerde Mühendise sigorta poliçesi ve cari primin ödendiğini gösterir alındılar sağlanacaktır. Her zaman, herhangi bir taşeron tarafından istihdam edilen herhangi bir kişi ile ilgili olarak, Yüklenicinin işbu alt maddede yukarıda belirtilen sigorta etme yükümlülüğü, taşeronun söz konusu kişiler için, İşverenin poliçe uyarınca tazmin edileceği şekilde sigorta sağlanması halinde karşılanmış kabul edilecek, ancak Yüklenici söz konusu taşeronun gerekli olan hallerde bu sigortanın poliçesini ve cari prim alındılarını sağlamasını ve bu konu ile ilgili olarak söz konusu taşeron ile yaptığı sözleşmeye bir hüküm eklenmesini temin edecektir.

25. YÜKLENİCİNİN SİGORTA ETTİRMEMESİ HALİNDE UYGULANACAK İŞLEMLER

Yüklenicinin bu belgenin 21, 23 ve 24. Maddelerinde sözü geçen sigortalardan herhangi birini veya Sözleşme şartları uyarınca yürürlükte tutulması gereken diğer herhangi bir sigortayı sağlamaması ve yürürlükte tutmaması halinde, İşveren bu tür herhangi bir sigortayı yürürlüğe koyabilir ve yürürlükte tutabilir ve bu amaç için gerekli olabilecek primi ödeyebilir ve İşveren tarafından bu şekilde ödenen miktarı zaman içerisinde Yükleniciye ödenecek olan herhangi bir paradan kesebilir veya bunu Yüklenicinin ödemesi gereken bir borç olarak geri alabilir.

26. TÜZÜKLERE, YÖNETMELİKLERE VB. UYUM

- a) Yüklenici herhangi bir ulusal veya Devlet Tüzüğü'nün, Yönergenin, Yasaların veya Yönetmeliklerin veya İşlerin veya herhangi bir Geçici İşin yapılması ile ilgili olarak oluşturulmuş olan herhangi bir yerel ya da diğer merciin ve mülkü veya hakları herhangi bir şekilde İşlerden veya herhangi bir Geçici İşten etkilenen veya etkilenmesi muhtemel olan tüm kamu merci ve şirketlerinin Kurallarının ve yönetmeliklerinin gerektirdiği tüm bildirimleri verecek ve tüm ücretleri ve harçları ödeyecektir.
- b) Yüklenici her açıdan bu tür herhangi bir yerel veya diğer merciin İşler için geçerli olabilecek Tüzüklerine, Yönergelerine, Yasalarına, Yönetmeliklerine, Direktiflerine veya şartlarına uyacak ve İşvereni söz konusu tüzük, yönerge, yasa, yönetmelik, direktif veya şartların ihlaline ilişkin her türlü ceza ve sorumluluk karşısında tazmin edecektir.

27. FOSİLLER VB.

İşlerin şantiyesinde bulunan tüm fosiller, paralar, değerli veya antika kabul edilen maddeler ve yapılar ve jeolojik veya arkeolojik öneme sahip olan yapılar ve diğer kalıntılar İşveren ve Yüklenici arasında İşverenin mülkü kabul edilecek ve Yüklenici işçilerinin veya diğer

kişilerin bu tür bir madde veya şeyi çıkarmasını veya buna zarar vermesini engellemek için tüm makul tedbirleri alacak ve bunların keşfi üzerine derhal ve çıkartılmaları öncesinde İşvereni söz konusu buluntu konusunda bilgilendirecek ve bunların elden çıkartılması ile ilgili olarak masrafları İşveren tarafından karşılanmak üzere Mühendisin emirlerine uyacaktır.

28. TELİF HAKKI, PATENT VE DİĞER MÜLKİYET HAKLARI VE HAK SAHİBİ PAYLARI

- a) Yüklenici İşler veya Geçici İşler için veya bunlarla bağlantılı olarak kullanılan herhangi bir patent hakkının, tasarım markasının veya ismin veya diğer korunan hakların ihlali ile ilgili veya ihlali hesabına ortaya çıkan tüm iddialar ve işlemler ve bunlarla ilgili veya bağlantılı tüm iddialar, talepler, işlemler, zararlar, maliyetler, ücretler ve giderler konusunda, söz konusu ihlalin Mühendis tarafından sağlanan tasarıma veya Şartnameye uyulmasından kaynaklandığı haller haricinde, İşverenin zarar görmesini engelleyecek ve İşvereni tam olarak tazmin edecektir.
- b) Aksi belirtilmediği sürece, Yüklenici İşler veya Geçici İşler için gerekli olan taş, kum, çakıl, kil ve diğer malzemelerin alınmasına ilişkin tüm tonajı ve diğer hak sahibi paylarını, kiralari ve diğer ödemeleri veya tazminatları ödeyecektir.

29. TRAFİK VE KOMŞU MÜLKLER ÜZERİNDEKİ ETKİ

İşlerin gerçekleştirilmesi ve herhangi bir Geçici İşin inşası için gerekli olan tüm işlemler, Sözleşme şartlarına uyumun gerektirdiği ölçüde, kamuya zorluk çıkarmayacak şekilde veya gereksiz biçimde kamu veya özel yollara ve İşverenin ya da diğer bir kişinin mülkiyetinde olan mülke giden patikalara erişimi, bunların kullanımını ve işgalini engellemeyecek biçimde yapılacaktır. Yüklenici, Yüklenicinin sorumlu olduğu herhangi bir konudan veya bu tür bir konu ile bağlantılı olarak ortaya çıkan tüm iddialar, talepler, işlemler, zararlar, maliyetler, ücretler ve giderler ile ilgili olarak İşverenin zarar görmesini engelleyecek ve işvereni tazmin edecektir.

30. SIRA DIŞI TRAFİK VE ÖZEL YÜKLER

Yüklenici Sahayla iletişim sağlayan yolların veya köprülerin veya Sahaya giden güzergahların Yüklenicinin veya taşeronlarından herhangi birinin neden olduğu herhangi bir trafikten zarar görmesini engellemek için her türlü makul yolu kullanacak ve özellikle de tesis ve malzemelerin Sahaya ve sahadan taşınması nedeniyle kaçınılmaz şekilde ortaya çıkacak olan bu tür herhangi bir sıra dışı trafiğin mümkün olduğunca sınırlandırılmasını ve böylece söz konusu yollar ve köprülerde gereksiz zarar gelmesinin engellenmesini sağlayacak şekilde güzergahlarını seçecek, buna uygun vasıtalar seçecek ve kullanacak ve yükleri sınırlandıracak ve dağıtacaktır.

Yüklenicinin İnşaat Tesisinin, makinelerin, önceden inşa edilmiş birimlerin veya iş birimi bölümlerinin veya diğer bir şeyin bir yolun veya köprüünün bir bölümü üzerinden taşınmasının gerekli bulunması ve bu taşıma işleminin söz konusu yol veya köprü üzerinde özel koruma ve güçlendirme sağlanmadığı sürece bu yol veya köprüde zarara neden olmasının muhtemel olması halinde, Sözleşmede aksi belirtilen haller haricinde, yüklenici bu tür bir köprüünün güçlendirilmesi veya bu tür bir yolun değiştirilmesi veya geliştirilmesi ve böylece zarardan kaçınılması için gerekli olan maliyeti ödemekten sorumlu olacak ve ödeyecek ve Yüklenici İşvereni bu tür bir hareket sonucunda bir yol veya köprüde meydana gelen zararlarla ilgili tüm iddialar karşısında tazmin edecek, buna İşverene karşı direkt olarak yöneltilen iddialar da dahil olacak ve yüklenici yalnızca söz konusu zarardan kaynaklanan tüm iddialar konusunda görüşmeler yapacak ve bunları ödeyecektir.

31. DİĞER YÜKLENİCİLER İÇİN OLANAKLAR

Yüklenici Mühendisin şartlarına göre, İşveren tarafından istihdam edilen diğer yüklenicilerin ve bunların işçilerinin ve İşverenin işçilerinin ve diğer gereğince oluşturulmuş olan mercilerin işçilerinin Sözleşmede veya İşverenin İşlerle bağlantılı olarak veya bunlara yardımcı olarak imzalayabileceği diğer bir sözleşmede yer almayan herhangi bir işi Şantiyede veya Şantiye yanında işlerini yapmaları konusunda tüm makul olanakları sağlayacaktır. İşverenin diğer yüklenicilerinin işlerinin yukarıda belirtilen şekilde, Şantiye tesislerinin kullanılması sonucunda Yükleniciyi herhangi bir direkt gidere maruz bırakması durumunda, İşveren Mühendis tarafından önerilen miktarda veya miktarlarda ödemeyi Yükleniciye yapacaktır.

32. YÜKLENİCİNİN SAHAYI TEMİZ TUTMASI

İşlerin ilerleyişi sırasında, Yüklenici sahayı gereksiz her türlü engelden makul şekilde temizleyecek ve herhangi bir İnşaat Tesisini ve fazla malzemeyi depolayacak veya elden çıkaracak ve herhangi bir molozu, çöpü veya artık gerekli olmayan Geçici İşleri sahadan çıkaracaktır.

33. İŞİN BÜYÜK BÖLÜMÜNÜN TAMAMLANMASI ÜZERİNE SAHANIN TEMİZLENMESİ

İşlerin büyük ölçüde tamamlanması üzerine, Yüklenici Sahadaki tüm İnşaat Tesislerini, fazla malzemeleri, çöpleri ve her türlü Geçici İş sahadan temizleyecek ve çıkaracak ve sahayı Mühendisi tatmin edecek şekilde gerekli özenle temizleyecek ve temiz bırakacaktır.

34. İŞGÜCÜ

34.1 İşgücünün İşe Alınması

Yüklenici yerli olan veya olmayan tüm işgücü için kendi düzenlemelerini yapacaktır.

34.2 Su Temini

Yüklenici sahaya Mühendisi tatmin edecek şekilde yeterli içme suyu ve Yüklenicinin personeli ve çalışan kişiler tarafından kullanılacak olan diğer suyu sağlayacaktır.

34.3 Alkollü İçecekler veya Uyuşturucu Maddeler

Yüklenici alkollü içkilerin veya uyuşturucu maddelerin ithali, satışı, takası ve elden çıkarılması ile ilgili devlet yasalarına ve yönetmeliklerine uyacak ve taşeronları, temsilcileri veya çalışanları tarafından bu tür bir ithal, satış, hediye verme, takas veya elden çıkarma işleminin yapılmasına izin vermeyecek veya bunları kolaylaştırmayacaktır.

34.4 Silahlar ve Cephane

Yukarıda madde 34.3'te belirtilen sınırlılıklar her türlü silah ve cephaneyi de içerecektir.

34.5 Tatil ve Dini Adetler

Yüklenici istihdam ettiği işgücü ile ilgili tüm işlemlerde tüm tatilleri, kabul edilmiş bayramları ve dini veya diğer adetleri dikkate alacaktır.

34.6 Salgın Hastalık

Yüklenici, bulaşıcı doğaya sahip olan bir hastalığın baş göstermesi durumunda, Devlet veya yerel tıbbi veya hijyen mercilerinin bu hastalıkla ilgilenmek ve bunun üstesinden gelmek amacıyla çıkartabileceği yönetmeliklere, emirlere ve şartlara uyacak ve bunların gereklerini yerine getirecektir.

34.7 Uygunsuz Davranışlar vb.

Yüklenici çalışanları tarafından veya bunlar arasında herhangi bir yasadışı, ayaklanma niteliğinde veya uygunsuz davranışı engellemek ve İşlerin yakınındaki kişilerin ve mülkün bunlara karşı huzurunu ve korunmasını sağlamak için gerekli her türlü makul tedbiri her zaman alacaktır.

34.8 Taşeronlar Tarafından Uyum

Yüklenici Taşeronları tarafından yukarıdaki hükümlere uyulmasını sağlamaktan sorumlu kabul edilecektir.

34.9 İşgücü için Geçerli Mevzuat

Yüklenici işgücü ile ilgili tüm geçerli mevzuata ve yönetmeliklere uyacaktır. The Contractor shall make his own arrangements for the engagement of all labour local or otherwise.

35 İŞGÜCÜ, TESİS VB. DÖNÜŞLERİ

Yüklenici, Mühendis tarafından istenmesi halinde, Mühendise ofisinde, Mühendisin öngöreceği şekilde ve aralıklarla, Yüklenici tarafından istihdam edilen denetim personelini ve işgücü sınıflarındaki çalışan sayılarını ve Mühendisin isteyebileceği İnşaat tesisi ile ilgili bilgileri kapsayan detaylı bir dönüş verecektir.

36 MALZEMELER, İŞÇİLİK VE TEST

36.1 Malzemeler ve İşçilik

- a) Tüm malzemeler ve işçilik Sözleşmede belirtilen türde ve Mühendisin talimatlarına uygun olacak ve zaman zaman Mühendisin imalat veya fabrikasyon yerinde veya Şantiyede veya bunların tümünde veya tamamen bunlar dışında kalan yerlerde yapılacak olan testlere tabi tutulacaktır. Yüklenici herhangi bir işin ve kullanılan herhangi bir malzemenin kalitesinin, ağırlığının veya miktarının incelenmesi, ölçülmesi ve test edilmesi için normalde gerekli olan yardımı, enstrümanları, makineleri, işgücünü ve malzemeleri sağlayacak ve İşlerde kullanılmaları öncesinde Mühendis tarafından seçilebilecek ve istenebilecek olan malzeme numunelerini temin edecektir. Yüklenici tarafından sağlanan tüm test ekipmanı ve cihazlar yalnızca Mühendis veya Yüklenici tarafından Mühendisin talimatlarına uygun olarak kullanılacaktır.
- b) Sözleşmedeki şartlara uygun olmayan hiçbir malzeme, İşverenin önceden yazılı onayı ve Mühendisin talimatı alınmadığı sürece İşlerde kullanılamaz, ancak söz konusu malzemenin kullanımının Sözleşme Bedelinin artmasına neden olması halinde, Madde 48'de belirtilen prosedür uygulanacaktır.

36.2 Numunelerin Maliyeti

Tüm numuneler, temin edilmeleri ile ilgili maliyetin Metraj Cetvelinde açıkça İşveren tarafından karşılanacağı belirtilmediği sürece, Yüklenici tarafından masrafları kendisince karşılanmak üzere temin edilecektir. Şartnamelere uygun olmayan numuneler için ödeme yapılmayacaktır.

36.3 Testlerin Maliyeti

Yüklenici aşağıdaki testlerin herhangi birinin maliyetini üstlenecektir:

- a) Sözleşme Belgelerinde açık bir şekilde amaçlanan veya temin edilen.

- b) Yük testini veya İşlerin tümünün veya bir bölümünün tasarımının karşılaması amaçlanan hedef için uygun olduğunu ortaya koyan testleri içerenler.

37 ŞANTIYEYE ERİŞİM

İşveren ve Mühendis ve bunların herhangi biri tarafından yetkilendirilen herhangi bir kişi, her zaman, İşlere ve Şantiyeye ve işin hazırlandığı veya İşler için gerekli olan malzemelerin, imal edilen maddelerin veya makinelerin elde edildiği tüm atölyelere ve yerlere erişime sahip olacak ve Yüklenici söz konusu erişim hakkının elde edilmesi konusunda her türlü kolaylığı ve yardımı sağlayacaktır.

38 İŞİN KAPATILMADAN ÖNCE İNCELENMESİ

Mühendisin onayı alınmadan hiçbir işin üstü kapatılmayacak veya hiçbir iş görünmez hale getirilmeyecek ve Yüklenici Mühendisin kapatılmak veya görünmez hale getirilmek üzere olan herhangi bir işin incelenmesi ve kalıcı işler üzerine yerleştirilmeden önce temellerin incelenmesi için Mühendise tam bir olanak sağlayacaktır. Yüklenici bu tür herhangi bir iş veya temel incelemeye hazır olduğunda veya hazır olmak üzere olduğunda bildirimde bulunacak ve Mühendis makul olmayan bir gecikmeye mahal vermeksizin, gereksiz olduğunu düşünmediği sürece, Yükleniciye söz konusu işlerin ölçülmesi ve incelenmesi ve söz konusu temellerin incelenmesi amacıyla katılacaktır.

39 UYGUN OLMAYAN İŞLERİN VE MALZEMELERİN GİDERİLMESİ

39.1 Mühendisin Giderme Emri Verme Yetkisi

Mühendis İşlerin ilerleyişi sırasında zaman içerisinde yazılı olarak aşağıdaki işlemler için emir vermek yetkisine sahip olacak ve Yüklenici maliyeti ve giderleri kendisine ait olmak üzere aşağıdaki işlemleri gerçekleştirecektir:

- a) Mühendisin fikrince Sözleşmeye uygun olmayan herhangi bir malzemenin emirde belirtilen süre veya süreler içerisinde Şantiyeden çıkartılması;
- b) Uygun ve uyumlu malzemelerin bunların yerine getirilmesi; ve
- c) Malzeme veya işçilik açısından Mühendisin fikrince Sözleşmeye uygun olmayan herhangi bir işin giderilmesi ve uygun şekilde yeniden yapılması (bununla ilgili olarak daha önce yapılmış olan herhangi bir testten veya ara ödemededen bağımsız olarak).

39.2 Yüklenicinin Mühendisin Talimatlarına Uymak Konusundaki Temerrüt Hali

Yüklenicinin Mühendisin bir talimatına uymak açısından temerrüt haline düşmesi durumunda, İşveren bunun gerçekleştirilmesi için başka kişiler istihdam etmek ve bu kişilere ödeme yapmak hakkına sahip olacak ve bunlar sonucunda ortaya çıkan tüm giderler Yüklenici tarafından üstlenilecek ve İşveren tarafından Yükleniciden geri alınabilecek ve İşveren tarafından Yükleniciye ödenmesi gereken herhangi bir miktardan kesilebilecektir.

40 İŞİN ASKIYA ALINMASI

Yüklenici Mühendisin yazılı emri üzerine, İşlerin veya bunların herhangi bir bölümünün ilerleyişini Mühendisin gerekli gördüğü bir süre veya süreler için askıya alacak ve bu işlem Mühendisin gerekli gördüğü şekilde yapılacak ve Yüklenici söz konusu askıya alma süresi içerisinde İşleri Mühendisin fikrinde gerekli olan şekilde koruyacak ve güvende tutacaktır. İşveren bilgilendirilmeli ve üç (3) günü aşan bir askıya alma süresi için İşverenin onayı alınmalıdır.

41 ŞANTIYENİN MÜLKİYETİ

41.1 Şantiyeye Erişim

İşveren, Mühendisin İşlere başlanması için verdiği yazılı emirle birlikte, Yüklenicinin İşlere başlaması ve bunları Madde 13'te sözü geçen programa göre devam ettirmesi ve diğer hallerde Yüklenicinin Mühendise yazılı bildirim ile yapacağı makul tekliflerde belirtilen oranda Şantiyeyi Yüklenicinin mülkiyetine verecek ve zaman içerisinde İşler ilerledikçe Yüklenicinin İşlerin inşasına devam etmesi için gerekli olan Şantiye bölümlerini Yüklenicinin mülkiyetine verecek, bu konuda sözkonusu Program veya teklifler dikkate alınacaktır.

41.2 Yol Çıkışları, vb.

Yüklenici Şantiyeye erişim ile bağlantılı olarak ihtiyaç duyduğu özel geçici yol çıkışları ile ilgili tüm giderleri ve ücretleri karşılayacaktır. Yüklenici aynı zamanda İşlerin amaçları dahilinde ihtiyaç duyabileceği Şantiye dışındaki herhangi bir ek barınağın maliyetini de karşılayacaktır.

41.3 Şantiyenin Sınırları

Aşağıda tanımlanan haller haricinde, Şantiyenin sınırları Sözleşmede belirtildiği gibi olacaktır. Yüklenicinin Şantiye dışında araziye ihtiyaç duyması halinde, bunu tamamen masrafları kendisine ait olmak üzere sağlayacak ve mülkiyeti almadan önce Mühendise gerekli izinlerin bir kopyasını verecektir. Şantiyeye erişim Şantiyenin bir kamu yolunun yanında olması halinde mevcuttur, ancak Çizimlerde gösterilmediği sürece sağlanmamıştır. İşçilerin, kamunun veya canlı hayvanların emniyeti ve işçilere kolaylık sağlanması veya İşlerin korunması amacıyla gerekli olan hallerde, Yüklenici Şantiyenin tümü veya bir bölümü için yeterli geçici çit sağlayacaktır. Yüklenici Mühendisin yazılı oluru almadığı sürece

Şantiye içerisindeki herhangi bir çiti, ağacı veya binayı rahatsız etmeyecek, bunlara zarar vermeyecek veya kesmeyecek ve yıkmayacaktır.

42 İŞ BİTİRME ZAMANI

- a) Tüm işin tamamlanması öncesinde İşlerin herhangi bir bölümünün tamamlanması ile ilgili olarak Sözleşmede yer alan herhangi bir şarta tabi olmak üzere, İşlerin tümü işbu belgenin 46 ve 47. Maddelerine uygun olarak Sözleşmede belirtilen süre içerisinde tamamlanacaktır.
- b) İş bitirme süresi haftalık dinlenme günlerini, resmi tatilleri ve uygunsuz hava şartlarının hüküm sürdüğü günleri içermektedir.

43 İŞ BİTİRME SÜRESİNİN UZATILMASI

Sözleşme şartlarına bağlı olarak, Mühendisin İşlerde işbu belgenin 48. Maddesi uyarınca değişiklikler veya eklemeler yapılmasını emretmesi halinde, veya Sözleşmede belirtilen şekilde Mücbir sebep hali oluşturan koşulların meydana gelmesi durumunda, Yüklenici Sözleşmede belirtilen İş bitirme süresi için bir uzatım başvurusunda bulunmak hakkına sahip olacaktır. İşveren söz konusu başvuru üzerine ilgili süre uzatımını belirleyecektir; ancak İşlerde değişiklikler veya eklemeler olması halinde, bu tür bir süre uzatımı başvurusunun İşlerdeki bu değişikliklerin ve eklemelerin Yüklenici tarafından taahhüt edilmesi öncesinde yapılması gerekir.

44 İLERLEME HIZI

Yüklenici tarafından sağlanan tüm malzemeler, tesis ve işgücü ve İşlerin uygulama ve tamamlanma durumu, biçimi ve hızı Mühendisi tatmin edecek şekilde olacak ve bu şekilde gerçekleştirilecektir. İşlerin veya bunların herhangi bir bölümünün ilerleme hızının herhangi bir zamanda Mühendisin fikrinde İşlerin öngörülen sürede veya uzatılan iş bitirme süresinde tamamlanması için çok yavaş olması durumunda, Mühendis bunu Yükleniciye yazılı olarak bildirecek ve Yüklenici bunun üzerine gerekli gördüğü adımları atacak ve Mühendis İşlerin öngörülen süre veya uzatılan iş bitirme süresi içerisinde tamamlanmasını sağlayacak şekilde ilerlemenin hızlandırılmasını onaylayabilecektir. İşin gece ve gündüz yapılmıyor olması halinde ve Yüklenicinin gündüzün yanı sıra gece de çalışma izni istemesi durumunda, Mühendis bu izni verirse, Yüklenici herhangi bir ek ödeme almak hakkına sahip olmayacaktır. Gece yapılan tüm işler makul olmayan gürültüye ve rahatsızlığa yol açmayacak şekilde gerçekleştirilecektir. Yüklenici İşvereni işin gerçekleştirilmesi sırasında meydana gelen gürültü ve diğer rahatsızlıklar ile ilgili her türlü iddia ve zarar sorumluluğu ve bu tür bir gürültü veya diğer rahatsızlık nedeniyle ortaya çıkan her türlü iddia, talep, işlem, maliyet ve gider karşısında tazmin edecektir. Yüklenici Mühendise her ayın sonunda açıklayıcı Çizimleri veya İşlerin ilerleyişini gösteren diğer materyali imzalı üç kopya halinde sunacaktır.

45 GECİKME İLE İLGİLİ MADDİ TAZMİNAT

- a) Yüklenicinin İşleri Sözleşmede öngörülen iş bitirme süresi veya Sözleşmeye göre uzatılan iş bitirme süresi içerisinde tamamlanamaması halinde, Yüklenici İşverene Sözleşmede maddi tazminat olarak belirtilen toplamı, Sözleşmede öngörülen süre veya uzatılan iş bitirme süresi ile Geçici Kabul Belgesinde belirtilen geçici kabul tarihi arasındaki süre için, Sözleşmede belirtilen geçerli limite tabi olmak üzere ödeyecektir. Sözü geçen toplam, her durumda doğrulanmış kabul edilecek olan herhangi bir bildirim veya yasal işlemin veya zarar kanıtının önceden yapılmasına veya sunulmasına gerek olmaksızın ödenecektir. İşveren, diğer bir düzeltme yöntemini engellemeksizin, sözü geçen maddi tazminatı Yükleniciye ödenmesi gereken veya ödenmesi gerekecek olan eldeki herhangi bir parasal miktardan kesmek hakkına sahiptir. Bu tür zararların ödenmesi veya kesilmesi Yükleniciyi İşleri tamamlama yükümlülüğünden veya Sözleşme uyarınca sahip olduğu diğer bir yükümlülük veya sorumluluktan kurtarmayacaktır.
- b) İşlerin tümünün veya bir bölümünün iş bitirme tarihi öncesinde, İşlerin herhangi bir bölümü için Geçici Kabul belgesinin verilmiş olması halinde, İşlerin geri kalanı veya söz konusu Bölümün tamamlanmasındaki gecikmeye ilişkin tasfiye edilmiş zararlar, söz konusu Geçici Kabul Belgesinde belirtilen tarih sonrasındaki herhangi bir gecikme süresi için ve Sözleşmede alternatif hükümlerin olmaması halinde, bu şekilde belgelendirilen bölüm veya kısma ait toplam değer tüm İşler veya bölümün toplam değerine oranına göre azaltılabilir. İşbu Alt Madde hükümleri yalnızca maddi tazminat oranı için geçerli olacak ve bunların limitini etkilemeyecektir.

46 GEÇİCİ KABUL BELGESİ

46.1 İşlerin Büyük Ölçüde Tamamlanması

İşlerin tümü büyük ölçüde tamamlandığında ve Sözleşmede öngörülen herhangi bir iş bitirme sonrası testi başarılı bir şekilde geçtiğinde, Yüklenici Mühendise Garanti Süresi sırasında geriye kalan herhangi bir işi bitireceği yolundaki bir taahhütle birlikte bu konuda bir bildirimde bulunabilir. Söz konusu bildirim ve taahhüt yazılı olacak ve Yüklenicinin Mühendisin İşler ile ilgili bir Geçici Kabul Belgesi vermesi yolundaki bir isteği olarak kabul edilecektir. Mühendis, söz konusu bildirim alındığı tarihi takip eden yirmi bir (21) gün içerisinde, bir kopyasını da İşverene göndermek üzere, kendi fikrinde İşlerin Sözleşmeye uygun olarak büyük ölçüde tamamlandığı tarihin de belirtildiği bir Geçici Kabul Belgesi verebilir veya Yükleniciye, Mühendisin fikrinde söz konusu belgenin verilmesi öncesinde yüklenici tarafından tamamlanması gerekli olan işlerin belirtildiği bir bildirimde bulunabilir. Mühendis aynı zamanda Yükleniciyi söz konusu talimatlar sonrasında ve bunlarda belirtilen işlerin tamamlanması öncesinde ortaya çıkabilecek olan ve büyük ölçüde iş bitirmeyi etkileyen İşlerdeki herhangi bir kusur hakkında da bilgilendirecektir. Yüklenici bu şekilde belirtilen işlerin Mühendisi tatmin edecek şekilde tamamlanmasından ve bu şekilde bildirilen kusurların iyileştirilmesinden yirmi bir (21) gün sonra söz konusu belgeyi almak hakkına sahip olacaktır. Geçici Kabul Belgesinin İşler için verilmesi üzerine, Yüklenicinin Kusur

Sorumluluğu Süresi içerisinde geriye kalan herhangi bir işi gereken şekilde hızlandırarak tamamlamayı taahhüt ettiği kabul edilecektir.

46.2 İşlerin Bölümlerinin veya Kısımlarının Büyük Ölçüde Tamamlanması

Aşağıdaki hallerde, işbu Maddenin (1) Alt Maddesinde yer alan prosedüre göre ve orada yer alan aynı koşullara tabi olarak, Yüklenici Mühendisten büyük ölçüde tamamlanan ve Sözleşmede öngörülen herhangi bir testi tatmin edici bir şekilde geçen İşlerin herhangi bir bölümü veya kısmı için Geçici Kabul Belgesi vermesini isteyebilir ve Mühendis bu belgeyi verebilir:

- a) İşlerin söz konusu bölümü veya kısmı için Sözleşmede ayrı bir iş bitirme süresinin belirtilmiş olması;
- b) İşlerin söz konusu bölümünün veya kısmının Mühendisi tatmin edecek şekilde tamamlanmış olması ve İşveren tarafından işgal veya kullanım için bunlara ihtiyaç duyulması.

Söz konusu belgenin verilmesi üzerine, Yüklenicinin geriye kalan herhangi bir işi Garanti Süresi içerisinde tamamlamayı taahhüt ettiği kabul edilir.

47 KUSUR SORUMLULUĞU

47.1 Kusur Sorumluluğu Süresi

“Kusur Sorumluluğu Süresi” ifadesi Mühendis tarafından verilen Geçici Kabul Belgesinde belirtilen İşlerin tamamlanma tarihinden itibaren hesaplanan on iki (12) aylık süre veya ayrı bir Geçici Kabul Belgesinin verilmiş olduğu İşlerin herhangi bir bölümü veya kısmı için, ilgili Belgede belirtilen şekilde söz konusu Bölüm veya kısmın tamamlanma tarihinden itibaren on iki (12) aylık süre olacaktır. “İşler” ifadesi, Kusur Sorumluluğu Süresi ile ilgili olarak buna göre yorumlanacaktır.

47.2 Geriye Kalan İşlerin Tamamlanması ve Kusurların Giderilmesi

Kusur Sorumluluğu Süresi içerisinde, Yüklenici, eğer varsa, Geçici Kabul Belgesi tarihinde geriye kalan işleri tamamlayacak ve Mühendisin Mühendis tarafından veya Mühendis adına Kusur Sorumluluğu Süresinin sona ermesi öncesinde gerçekleştirilen bir incelemenin bir sonucu olarak Kusur Sorumluluğu Süresi içerisinde Yükleniciden isteyebileceği her türlü onarım, değişiklik, yeniden inşa, düzeltme ve kusurların, bozuklukların, büzülmelerin ve diğer kusurların giderilmesi işini söz konusu sürenin bitimini takip eden on dört (14) gün içerisinde yapacaktır.

47.3 Onarım İşlerinin vb. Yapılmasının Maliyeti

Bu tür geriye kalan tüm işler, Mühendisin fikrinde bunların, Sözleşmeye uygun malzeme ve işçilik kullanılmasına veya Yüklenicinin Sözleşmede Yüklenici için açık veya kapalı şekilde belirtilmiş olan herhangi bir yükümlülüğün göz ardı edilmesi veya bu tür bir yükümlülüğe uyulmaması sonucunda ortaya çıkmış olması durumunda, masrafları Yüklenici tarafından karşılanarak yapılacaktır.

47.4 Yüklenicinin Gerekli İşleri Yapmaması Halinde Başvurulacak Çareler

Yüklenicinin İşlerle ilgili olarak geriye kalan herhangi bir işi yapmaması halinde, İşveren bunları yapmak için diğer kişileri istihdam etmek ve bunlara ödeme yapmak hakkına sahip olacak ve bunlar sonucunda ortaya çıkan tüm giderler İşverence Yükleniciden alınacak ve İşveren tarafından Yükleniciye ödenmesi gereken veya gerekecek olan herhangi bir para miktarından kesilebilecektir.

47.5 Kesin Kabul Belgesi

İşlerle ilgili olarak geriye kalan işin tatmin edici bir şekilde tamamlanması üzerine, Mühendis Kusur Sorumluluğu süresinin sona ermesini takip eden yirmi sekiz (28) günlük bir süre içerisinde Yükleniciye bir Kesin Kabul Belgesi verecektir. Sözleşmenin söz konusu belgenin verilmesi üzerine tamamlandığı kabul edilir, ancak Sözleşmenin yerine getirilmeyen koşulları ve Sözleşmedeki Anlaşmazlıkların Çözümü hükmü Taraflar arasında geriye kalan herhangi bir konu veya sorunların çözüme bağlanması için yürürlükte kalacaktır.

48 DEĞİŞİKLİKLER, EKLEMELER VE İHMALLER

48.1 Değişiklikler

Mühendis, kendi yetkileri dahilinde, İşlerin veya bunların herhangi bir bölümünün biçimi, türü veya kalitesi konusunda gerekli gördüğü herhangi bir değişiklik yapabilir ve bu amaçla veya kendi fikrinde istenir olan diğer bir nedenle Yükleniciye aşağıdakileri yapma emrini vermek yetkisine sahiptir ve yüklenici bunları yapacaktır.

- (a) Sözleşme altındaki herhangi bir iş miktarının artırılması veya azaltılması;
- (b) Bu tür bir işin kapsam dışına alınması;
- (c) Bu tür bir işin özelliğinin veya kalitesinin veya türünün değiştirilmesi;
- (d) İşlerin herhangi bir bölümünün seviyelerinin, hatlarının, konumlarının ve boyutlarının değiştirilmesi;
- (e) İşlerin tamamlanması için gerekli herhangi bir türdeki ek işlerin yapılması ve bu tür bir değişiklik Sözleşmeyi bozmayacak veya geçersiz hale getirmeyecektir.

48.2 Sözleşme Maliyetini Artıran veya İşleri Değiştiren Değişiklikler

Bununla birlikte Mühendis, Sözleşme Bedelini artırabilecek veya İşlerin miktarı, kalitesi veya özelliklerinde önemli bir değişikliğe neden olabilecek herhangi bir değişiklik emri vermeden önce İşverenin yazılı onayını alacaktır.

48.3 Değişiklik Emirlerinin Yazılı Olması

Mühendis tarafından yazılı olarak emir verilmediği sürece Yüklenici tarafından hiçbir değişiklik yapılmayacaktır. İşbu Maddenin (2). Paragrafı uyarınca İşverenin yazılı onayını gerektiren değişiklikler Yüklenici tarafından Mühendisten alınan yazılı emir üzerine yapılacak ve İşverenin onayının bir kopyası bunların ekinde verilecektir. Sözleşme hükümlerine tabi olmak üzere, işbu Madde uyarınca verilen bir emrin sonucu olmayan ancak miktarların Metraj Cetvelinde belirtilenlerin üzerinde veya altında olmasının bir sonucu olan herhangi bir artış veya azalma için hiçbir yazılı emir gerekli olmayacaktır.

48.4 Değişikliklerin Değerinin Belirlenmesi

Mühendis İşverene herhangi bir değişiklik, ekleme veya çıkarma ile ilgili olarak Sözleşme Bedeline eklenmesi veya sözleşme Bedelinden düşülmesi gereken miktarla ilgili tahminde bulunacaktır. Sözleşme Bedelinin artmasına neden olabilecek herhangi bir değişiklik, ekleme veya çıkarma işlemi için, Mühendis söz konusu tahmini İşverene, İşverenden söz konusu değişiklik, ekleme veya ihmal için onay vermesi yolunda bir istekle birlikte iletacaktır. Herhangi bir değişiklik, ekleme veya çıkarmanın değeri Metraj Cetvelinde yer alan birim fiyatlar temelinde hesaplanacaktır.

49 TESİS, GEÇİCİ İŞLER VE MALZEMELER

49.1 Tesis, vb., İşler için Münhasır Kullanım

Yüklenici tarafından sağlanan tüm İnşaat Tesisi, Geçici İşler ve Malzemeler, Şantiyeye getirildiğinde, bunların yalnızca İşlerin inşası ve tamamlanması amacıyla taşıdığı kabul edilecek ve Yüklenici bunları veya bunların herhangi bir bölümünü (Şantiyenin bir bölümünden diğerine götürülmesi amacı haricinde) Mühendisin yazılı onayı olmaksızın çıkarmayacak, söz konusu onay makul olmayan bir şekilde alıkonulmayacaktır.

49.2 Tesisin vb. Çıkartılması

İşlerin tamamlanması üzerine, Yüklenici sözü geçen tüm İnşaat Tesisi ve Geçici İşleri ve Yüklenici tarafından temin edilen kullanılmamış herhangi bir malzemeyi Şantiyeden çıkaracaktır.

49.3 İşverenin Tesisin Gördüğü Zarardan Sorumlu Olmaması

İşveren sözü geçen İnşaat tesisi, Geçici İşler veya Malzemelerin kaybindan herhangi bir zamanda sorumlu olmayacaktır, ancak söz konusu kaybın İşveren, çalışanları veya temsilcilerinin eylemleri veya ihmali sonucunda ortaya çıktığı haller bu kapsam dışındadır.

49.4 Ödemesi Yapılmış Malzeme ve İşlerin Mülkiyeti

İşveren tarafından Yükleniciye yapılan ödemeler kapsamındaki tüm malzemeler ve işler bu ödeme üzerine yalnızca İşverenin mülkü haline gelecektir, ancak bu hüküm Yüklenicinin ödemeleri yapılmış olan tüm malzemeler ve işten tek sorumlu olmaktan ve zarar gören herhangi bir işin restorasyonu sorumluluğundan kurtulduğu ve İşverenin Sözleşmenin tüm şartlarının yerine getirilmesini istemek hakkından feragat ettiği anlamına gelmez.

49.5 İşveren tarafından sağlanan ekipman ve kaynaklar

İşveren tarafından sağlanabilecek olan herhangi bir ekipman ve kaynak ile ilgili mülkiyet hakkı İşverene ait kalacak ve söz konusu ekipman ve kaynaklar Sözleşmenin sona ermesi üzerine veya artık Yüklenicinin bunlara ihtiyaç duymaması halinde İşverene iade edilecektir. Söz konusu ekipman, Yükleniciye iade edildiğinde, normal aşınma ve yıpranma haricinde, Yükleniciye verildiği zamandaki ile aynı durumda olacaktır.

50 BELİRTİLMİYEN MALZEMELERİN VB. ONAYLANMASI

İşbu belgenin 49. Maddesinin işletilmesinin Mühendis tarafından söz konusu maddede sözü geçen malzemeler veya diğer konular ile ilgili herhangi bir onay verdiği anlamına geldiği kabul edilmeyecek ve bu durum herhangi bir zamanda Mühendis tarafından söz konusu malzemelerin reddedilmesini engellemeyecektir.

51 İŞLERİN ÖLÇÜLMESİ

Mühendis, İşlerin herhangi bir bölümünün veya bölümlerinin ölçülmesini istediğinde, Yükleniciye veya Yüklenicinin yetkili temsilcisine veya görevlisine bildirimde bulunacak, bu kişiler Mühendise söz konusu ölçümün yapılmasında yardımcı olmak üzere ölçüme katılacak veya kalifiye bir temsilci gönderecek ve bunların ihtiyaç duyduğu tüm detayları sağlayacaktır. Yüklenicinin bu ölçüme katılmaması veya söz konusu temsilciyi göndermemesi halinde, Mühendis tarafından yapılan veya onaylanan ölçüm işin doğru ölçümü olarak kabul edilecektir. Ölçüm amacı Yüklenici tarafından yapılan işin hacminin belirlenmesidir ve bu nedenle de aylık ödemelerin miktarını belirlemektedir.

52 TARAFLARIN SORUMLULUĞU

- i. Bir Kesin Kabul Belgesi Mühendis tarafından imzalanmadığı ve İşverene İşlerin tamamlandığı ve Yüklenicinin Mühendisi tatmin edecek şekilde Madde 47 uyarınca sahip olduğu yükümlülükleri yerine getirdiği ifade edilerek İşverene verilmediği sürece İşlerin tamamlandığı kabul edilmeyecektir.

ii. İşveren Sözleşme veya İşlerin yapılmasından kaynaklanan veya bunlarla bağlantılı olan herhangi bir konu hakkında, Yüklenici tarafından Kesin Kabul belgesinin verilmesi öncesinde ve Sözleşmeye uygun olarak bunlarla ilgili yazılı bir iddiada bulunulmadığı sürece sorumlu olmayacaktır.

iii. Yerine Getirilmeyen Yükümlülükler

Kesin Kabul Belgesinin verilmesinden bağımsız olarak, Yüklenici sözleşme hükümleri uyarınca Kesin Kabul Belgesinin verilmesi öncesinde üstlenilen ve söz konusu belgenin verildiği zamanda yerine getirilmemiş olan herhangi bir yükümlülüğün yerine getirilmesinden sorumlu kalacaktır. Bu tür bir sorumluluğun kapsamının ve doğasının belirlenmesi amacıyla, Sözleşmenin işbu belgenin tarafları arasında yürürlükte kaldığı kabul edilecektir.

iv. Yüklenicinin Sorumlu Olması

Sözleşme belgelerinde yer alan diğer herhangi bir hükümden bağımsız olarak, Yüklenici Kesin Kabul Belgesinin verilmesini takip eden on yıllık süre boyunca İşlerde veya bunların herhangi bir bölümündeki tüm zarar veya kayıp riskinden sorumlu olacak ve bu riskleri üstlenecektir, ancak bu risklerin, zararın veya arızanın Yüklenicinin, temsilcilerinin, çalışanlarının veya işçilerinin ve bu tür yüklenicilerin eylemlerinden, hatalarından ve ihmallerinden kaynaklanması gerekir.

53 YETKİLER

i. Aşağıdaki durumların herhangi birinde, İşveren Şantiyeye girmek ve Yükleniciyi Şantiyeden çıkarmak hakkına sahip olacaktır, bu durumda Sözleşme feshedilmeyecek ve Yüklenici Sözleşme uyarınca sahip olduğu yükümlülük veya sorumluluklardan kurtulmayacak veya İşverene ve Mühendise Sözleşme ile verilmiş olan haklar ve yetkiler bu durumdan etkilenmeyecektir:

- (a) Yüklenicinin müflis ilan edilmesi veya iflas veya alacaklılarına karşı mahkeme koruması istemesi veya Yüklenicinin yasal işlemle lağvedilmiş olan bir şirket veya böyle bir şirketin üyesi olması;
- (b) Yüklenicinin alacaklıları ile düzenlemeler yapması veya sözleşmeyi alacaklılarının bir inceleme komitesi altında uygulamayı kabul etmesi;
- (c) Yüklenicinin İşlerden çekilmesi veya Sözleşmeyi İşverenin önceden yazılı onayını almaksızın kısmen veya tamamen başkalarına temlik etmesi;
- (d) Yüklenicinin İşlere başlamaması veya Mühendisin fikrinde İşlerin hedeflenen iş bitirme tarihini karşılayamayacak kadar yetersiz bir ilerleme göstermesi;
- (e) Yüklenicinin geçerli bir neden olmaksızın, Mühendisten işe devam etmesi konusunda yazılı bir bildirim almasını takip eden on beş (15) gün içerisinde İşlerin ilerleyişini askıya alması;

- (f) Yüklenicinin Sözleşme koşullarından herhangi birine uymaması veya yükümlülüklerini yerine getirmemesi ve temerrüt halinin nedenini kendisine bu konuda yapılan yazılı bildirim takip eden on beş (15) gün içerisinde düzeltmemesi;
- (g) Yüklenicinin işi Sözleşmede belirtilen işçilik standartlarına uygun olarak gerçekleştirmemesi;
- (h) Yüklenicinin İşveren veya Mühendisin herhangi bir çalışanına bir hediye veya kredi vermesi veya verme sözü vermesi.

Bu durumda İşveren İşleri kendisi tamamlayabilir veya İşleri tamamlamak üzere diğer bir yüklenici istihdam edebilir ve İşveren veya söz konusu diğer yüklenici söz konusu iş bitirme işlemi için Sözleşme hükümleri uyarınca münhasıran İşlerin inşası ve tamamlanması için ayrıldığı kabul edilen İnşaat Tesisi, Geçici İşler ve Malzemelerin uygun gördükleri bölümünü kullanabilir ve İşveren herhangi bir zamanda sözü geçen İnşaat Tesisini, Geçici İşleri ve kullanılmayan malzemeleri satabilir ve bu satış gelirlerini Yüklenicinin kendisine Sözleşme uyarınca borçlu olduğu herhangi bir miktara karşılık kullanabilir.

ii. Yeniden Giriş Sonrasında Değerlendirme

Mühendis, İşveren tarafından şantiyeye girilmesi ve Yüklenicinin şantiyeden çıkartılması sonrasında en kısa sürede Yükleniciye İşlerin değerlendirilmesine katılması konusunda bildirimde bulunacaktır. Herhangi bir nedenle yüklenicinin bu değerlendirmeye katılmaması durumunda, Mühendis sözü geçen değerlendirmeyi Yüklenicinin yokluğunda yapacak ve Sözleşme uyarınca İşverenin Şantiyeye girmesi ve Yükleniciyi Şantiyeden çıkarmasına kadar yapılan işler için Yükleniciye ödenmesi gereken miktarı, eğer varsa, belirten bir belge hazırlayacaktır. Mühendis kullanılmayan veya kısmen kullanılan malzemelerin değerini ve inşaat ekipmanının ve Geçici İşlerin herhangi bir bölümünün değerini belirtecektir.

iii. Yeniden Giriş Sonrasında Ödeme

İşverenin işbu Madde uyarınca Şantiyeye girmesi ve Yükleniciyi Şantiyeden çıkarması halinde, İşveren Kusur Sorumluluğu Süresi sonuna kadar Sözleşme uyarınca Yükleniciye herhangi bir miktar ödemekle sorumlu olmayacak ve bu zamandan sonra, İşlerin tamamlanması maliyeti ve kusurların düzeltilmesi maliyeti, iş bitirmedeki gecikmelerin zararları (eğer varsa) ve İşveren tarafından karşılanan tüm diğer harcamalar belirlenecek ve bunların miktarı Mühendis tarafından onaylanacaktır. Yüklenici daha sonra Mühendisin sözü geçen miktarın kesilmesi sonrasında Yükleniciye ödenmesi gerektiğini onayladığı toplamı veya toplamları (eğer varsa) almak hakkına sahip olacaktır. Ancak sözü geçen miktar tamamladığı işler için Yükleniciye ödenmesi gereken miktarın üzerindeyse, Yüklenici İşverene söz konusu fazla miktarı ödeyecektir. İşveren bu durumda bu miktarı İşverenin yükleniciye ödemesi gereken herhangi bir paradan kesebilir ve bunun için yasal prosedürler uygulanması gerekmez.

İşler veya bunların herhangi bir bölümü ile ilgili olarak Kusur Sorumluluğu Süresinde meydana gelen herhangi bir kaza veya arıza ya da diğer bir olay nedeniyle Mühendisin fikrinde güvenlik için herhangi bir düzeltici iş veya diğer iş ya da onarımın acilen gerekli olması halinde, ve Yüklenicinin söz konusu iş veya onarımı yapamaması veya yapmak konusunda isteksiz olması durumunda, İşveren kendi işçileri veya başka işçiler aracılığı ile söz konusu iş veya onarımı Mühendisin gerekli gördüğü şekilde yapabilir. İşveren tarafından bu şekilde yapılan ve Mühendisin fikrinde Yüklenicinin Sözleşme uyarınca masraflarını kendisi karşılayarak yapmaktan sorumlu olduğu iş veya onarım için, İşveren tarafından karşılanan tüm masraflar ve maliyetler talep üzerine Yüklenici tarafından İşverene ödenecek veya İşveren tarafından Yükleniciye ödenmesi gereken herhangi bir paradan eksilecektir, ancak Mühendis söz konusu acil durumun meydana gelmesinden sonraki en kısa makul süre içerisinde Yükleniciye bu konuda yazılı bildirimde bulunmalıdır.

55 MALİYETLERDE ARTIŞ VE AZALMA OLMASI

Aksi sözleşmede belirtilmediği sürece, Sözleşme Bedelinde işgücü, malzeme, tesis veya ekipmandaki piyasa dalgalanmaları ve faiz oranlarındaki dalgalanmalar ve devalüasyon veya İşleri etkileyen diğer herhangi bir konu nedeniyle herhangi bir ayarlama yapılmayacaktır.

56 VERGİLENDİRME

Yüklenici katma değer vergisi de dahil olmak üzere gelirle ilgili tüm ücret ve vergilerin ödenmesinden sorumlu olacak, bunların tümü yürürlükteki gelir vergisi yasalarının ve yönetmeliklerinin ve bunların tüm değişikliklerinin hükümlerine göre ödenecektir. Bu konuda gerekli tüm sorgulamaların yapılması Yüklenicinin sorumluluğudur ve Yüklenicinin tüm ilgili vergi yasaları konusunda bilgi sahibi olduğu kabul edilecektir.

57 PATLATMA

Yüklenici Mühendisin yazılı izni olmadan herhangi bir patlayıcı madde kullanmayacak, Mühendis bu izin için Yüklenicinin patlayıcıların kullanımı ile ilgili olarak yürürlükte bulunan tüm yönetmeliklere uymasını isteyecektir. Bununla birlikte, Yüklenici, bu patlayıcıları kullanmadan önce, iyi düzenlenmiş depolama tesisleri temin etmelidir. Mühendisin patlayıcıların kullanımı konusunda onay vermesi veya bu onayı vermeyi reddetmesi Yüklenici tarafından iddialarda bulunulması için zemin oluşturmayacaktır.

58 MAKİNELER

Yüklenici İşlerin bir bölümünü oluşturacak olan tesislerin, makinelerin ve ekipmanın imalatının, teslimatının, montajının ve devreye alınmasının koordine edilmesinden sorumlu olacaktır. Gerekli tüm siparişleri Sözleşmenin imzalanmasının hemen ardından verecektir.

Bu siparişler ve bunların kabulünün kopyaları istek üzerine Mühendise sağlanacaktır. Yüklenici aynı zamanda tüm taşeronların üzerinde anlaşmaya varılan ve İşlerin iş bitirme süresi içerisinde tamamlanmasının sağlanması için gerekli olan programlara uymasını sağlayacaktır. Taşerona verilmiş işlerden herhangi birinin gecikmesi halinde, Yüklenici söz konusu iş bitirmenin hızlandırılması için gerekli adımları başlatacaktır. Bu, İşverenin sözleşme uyarınca gecikme ile ilgili çareleri kullanma hakkını engellemeyecektir.

59 GEÇİCİ İŞLER VE ESKİ HALİNE GETİRME

Yüklenici tesis ve malzemelerin hareketi için gerekli olan tüm geçici yolları ve rayları sağlayacak ve koruyacak ve bunları iş bitiminde temizleyecek ve zarar gören veya bozulan tüm işleri düzeltecektir. Yüklenici Mühendise başlamadan önce tüm Geçici İşlerin tüm detaylarını ve çizimlerini sunacaktır. Mühendis bunları yetersiz bulursa değişiklikler yapılmasını isteyebilir ve Yüklenici söz konusu değişiklikleri yapar, ancak bu sorumluluklarından kurtulduğu anlamına gelmez. Yüklenici İşler için gerekli olan ve hem kendisi tarafından kullanılacak olan hem de İşveren tarafından kullanılacak olan malzemelerin depolanması için hava geçirmez barınaklar sağlayacak ve bunların devamını sağlayacaktır ve İşler tamamlandığında bunları temizleyecektir. Yüklenici maliyeti kendisine ait olmak ve Mühendis tarafından onaylanmak şartıyla, İşlerin ilerleyişi sırasında karşılaşılan tüm kamu hizmetlerini, Sözleşmede yer aldığı çizimlerde özellikle belirtilmiş olanlar haricinde, saptıracaktır. Hizmetlerin saptırılmasının İşlerle bağlantılı olarak gerekmediği hallerde, yüklenici bunları mevcut konumlarında tutacak, koruyacak ve çalışır durumda kalmalarını sağlayacaktır. Yüklenici masrafları kendisine ait olmak üzere, zarar gören tüm telefon, telgraf ve elektrik kablo ve tellerini, kanalizasyonu, su veya diğer boruları ve diğer hizmetleri onaracaktır, ancak bunlara sahip olan veya bunlardan sorumlu olan Kamu Mercii veya Özel Tarafın bunu kendisi yapmayı seçtiği haller bu kapsam dışındadır. Bunun yapılmasında karşılaşılan maliyetler Yüklenici tarafından Kamu Mercii veya Özel Tarafa talep üzerine ödenecektir.

60 FOTOĞRAFLAR VE REKLAM

Yüklenici, önceden İşverenin yazılı onayını almadığı sürece, İşlerin fotoğraflarını yayınlamayacak veya İşlerin herhangi bir reklam biçiminde kullanılmasına izin vermeyecektir.

61 RÜŞVETİN ÖNLENMESİ

Yüklenicinin sözleşmenin elde edilmesi veya uygulanması veya İşveren ile diğer bir sözleşmenin sağlanması veya Sözleşme veya İşverenle yapılan diğer bir sözleşme ile ilgili olarak leh veya aleyhte davranılması veya davranılmasına niyet edilmesi için bir itici güç veya ödül olarak herhangi bir türde herhangi bir hediye veya karşılık teklif etmiş olması veya

vermiş bulunması durumunda veya benzer eylemlerin kendisi tarafından istihdam edilen veya kendisi adına hareket eden kişilerce Yüklenicinin bilgisi dahilinde veya bilgisi olmaksızın işbu sözleşme veya İşveren ile yapılan diğer bir sözleşme ile ilgili olarak yapılması halinde İşveren Sözleşmeyi iptal etmek ve söz konusu iptalden kaynaklı kayıpları Yükleniciden geri almak hakkına sahip olacaktır.

62 TATİLE RASTLAYAN GÜN

Sözleşme şartları uyarınca, herhangi bir işlemin belirli bir günde yapılacağı veya herhangi bir sürenin belirli bir günde sona ereceği hallerde, söz konusu günün veya dönemin bir dinlenme veya kabul edilmiş bir tatil gününe denk gelmesi halinde, Sözleşme bu işlemin söz konusu takip eden iş gününde yapılması veya sürenin bir sonraki iş gününde sona ermesi şartı varmış gibi uygulanır.

63 BİLDİRİMLER

- i. Aksi açık bir şekilde belirtilmediği sürece, Sözleşme Belgelerinde hakkında hüküm bulunan herhangi bir kişi tarafından verilen herhangi bir bildirim, olur, onay, belge veya belirleme yazılı olacaktır. İşveren, Yüklenici veya Mühendis tarafından verilecek veya yapılacak olan bu tür bir bildirim, olur, onay, belge veya belirleme makul olmayan bir şekilde alıkonulmayacak veya geciktirilmeyecektir.
- ii. Mühendis veya İşveren tarafından Sözleşme şartları uyarınca Yükleniciye verilecek olan herhangi bir bildirim, belge veya talimat posta, kablo, teleks veya faks ile Yüklenicinin Sözleşmede belirtilen ana iş yerine veya Yüklenici tarafından bu amaç için yazılı olarak bildirilecek diğer bir adrese veya bunlar sözü geçen adrese alındıklarını gösteren yetkili imza karşılığında iletilecektir.
- iii. İşverene Sözleşme şartları altında verilecek olan herhangi bir bildirim posta, kablo, teleks veya faks ile İşverenin Sözleşmede belirtilen adresine gönderilecek veya aynı adrese alındığını gösteren yetkili bir imza karşılığında iletilecektir.
- iv. Mühendise Sözleşme şartları uyarınca yapılacak olan herhangi bir bildirim posta, kablo, teleks veya faks yoluyla, Mühendisin Sözleşmede belirtilen adresine gönderilecek veya aynı adrese alındığını gösteren yetkili bir imza karşılığında iletilecektir.

64 DİL, AĞIRLIKLAR VE ÖLÇÜLER

Aksi Sözleşmede belirtilmediği sürece, Yüklenici tarafından İşverene ve Mühendise verilecek olan hizmetlerle ilgili olarak hazırlanacak tüm yazılı iletişimde ve Yüklenici tarafından İşlerle ilgili olarak hazırlanacak ve temin edilecek tüm belgelerde İngilizce kullanılacaktır. Tüm durumlarda metrik ağırlık ve ölçü sistemi kullanılacaktır.

65 KAYITLAR, HESAPLAR, BİLGİLER VE DENETİM

Yüklenici işbu Sözleşme altında gerçekleştirilen işle ilgili doğru ve sistematik kayıtlar ve hesaplar tutacaktır.

Yüklenici UNDP'ye her zaman yazılı veya sözlü olan ve UNDP'nin İşlerle veya Yüklenicinin İşlerdeki performansı ile ilgili bulunan herhangi bir kayıt veya bilgiyi sağlayacak, derleyecek veya kullandıracaktır.

Yüklenici UNDP'nin veya yetkili temsilcilerinin makul bildirim üzerine söz konusu kayıt veya bilgileri incelemesine izin verecektir.

66 MÜCBİR SEBEP

Burada kullanılan anlamıyla mücbir sebep Doğal Afetleri (beyan edilmiş olsun ya da olmasın) işgali, devrimi, ayaklanmayı veya benzer doğa veya güce sahip olan diğer eylem veya olayları ifade eder.

Bir mücbir sebep oluşturan herhangi bir nedenin ortaya çıkışı halinde ve bunun hemen ardından, Yüklenicinin kısmen veya tamamen işbu Sözleşme altındaki yükümlülüklerini ve sorumluluklarını yerine getiremez hale gelmesi durumunda, Yüklenici UNDP'ye ve Mühendise bildirimde bulunarak mücbir sebebe ilişkin tüm detayları verecektir. UNDP tarafından söz konusu mücbir sebebin varlığının kabul edilmesine bağlı olmak üzere, aşağıdaki hükümler geçerli olacaktır; söz konusu kabul makul olmayan bir şekilde alıkonulamaz:

- (a) Yüklenicinin işbu Sözleşme uyarınca sahip olduğu yükümlülükler ve sorumluluklar bunları yerine getirememeye hali ölçüsünde askıya alınacak ve bu durum söz konusu yetersizlik devam ettiği sürece devam edecektir. Söz konusu askıya alma süresince ve askıya alınan iş açısından, Yükleniciye UNDP tarafından Yüklenicinin ekipmanının somutlaştırılmış bakım maliyetleri ve söz konusu askıya alma sonucunda boş kalan Yüklenicinin kalıcı personelinin kişi başı masrafları ödenecektir;
- (b) Yüklenici UNDP'ye mücbir sebebin meydana gelmesi hakkında yaptığı bildirimini takip eden on beş (15) gün içerisinde, alt paragraf (a)'da belirtilen ve askıya alma süresi içerisindeki tahmini maliyetlere ilişkin bir beyannameyi ve bunun ardından da askıya alma süresinin sona ermesini takip eden otuz (30) gün içerisinde de gerçek harcamalara ilişkin tam bir beyannameyi sunacaktır;
- (c) İşbu sözleşmenin süresi askıya alma süresine eşit bir süre için uzatılacak, bununla birlikte, İşlerin tamamlanması için askıya alma süresinden farklı bir ek süreye ihtiyaç duyulmasına neden olabilecek herhangi bir özel durum dikkate alınacaktır;

- (d) Yüklenicinin mücbir sebebe bağlı olarak Sözleşmedeki yükümlülüklerini yerine getirmek ve sorumluluklarını karşılamak açısından kalıcı olarak işi kısmen veya tamamen yapamaz hale gelmesi durumunda, UNDP Sözleşmeyi işbu Genel Koşulların 68. Maddesinde yer alan şart ve koşullarla feshetmek hakkına sahip olacaktır, ancak bildirim süresi on dört (14) gün yerine yedi (7) gün olacaktır, ve
- (e) Yukarıdaki alt paragraf amaçları dahilinde, UNDP doksan (90) günü aşan herhangi bir askıya alma süresi olması halinde, Yüklenicinin kalıcı olarak işleri yapamaz hale geldiğini kabul edebilir.

67 UNDP TARAFINDAN ASKIYA ALMA

UNDP Yükleniciye yazılı bildirimde bulunarak belirli bir süre için, Yükleniciye yapılacak olan ödemeleri ve/veya Yüklenicinin işbu Sözleşme uyarınca İşlere devam etme yükümlülüğünü, UNDP'nin fikrinde aşağıdakilerin oluşması halinde, kısmen veya tamamen askıya alabilir:

- (a) İşlerin başarılı bir şekilde uygulanmasını veya bunlara yönelik amaçlarla iş yapılmasını etkileyen, tehdit eden veya bunlar üzerinde olumsuz etki yaratan herhangi bir koşulun ortaya çıkması, veya
- (b) Yüklenicinin kısmen veya tamamen işbu Sözleşmenin şart ve koşullarının herhangi birini yerine getirmekte başarısız olması.

Yukarıda yer alan (a) alt paragrafı uyarınca askıya alma sonrasında, Yüklenici UNDP tarafından söz konusu askıya alma süresinin başlaması öncesinde işbu Sözleşmeye göre karşılaşılmış gibi bu tür maliyetlerin geri ödenmesi hakkına sahip olacaktır.

İşbu Sözleşmenin süresi UNDP tarafından herhangi bir askıya alma süresine eşit bir süre için uzatılabilir, bu işlemde askıya alma süresinden farklı bir ek sürenin İşlerin tamamlanması için gerekli hale gelmesine neden olabilecek herhangi bir özel durum dikkate alınır.

68 UNDP TARAFINDAN FESİH

UNDP, yukarıda yer alan Madde 67 uyarınca herhangi bir askıya alma işleminden bağımsız olarak, işbu Sözleşmeyi UNDP çıkarları için veya UNDP'nin çıkar sağlamanın kolaylaştırılması için, Yükleniciye en az on dört (14) gün önceden yazılı bildirimde bulunmak suretiyle feshedebilir.

İşbu sözleşmenin feshi üzerine:

- (a) Yüklenici Sözleşmenin uygulanmasını feshetmek için derhal gerekli adımları atacak, bunu hızlı ve düzenli bir şekilde yapacak ve kayıpları azaltmak ve daha sonraki harcamaları minimumda tutmak için çaba gösterecektir, ve

- (b) Yüklenici tatmin edici bir şekilde tamamlanan İş bölümleri ve Şantiyeye İşlerde kullanılmak üzere fesih tarihi itibarıyla getirilmiş bulunan malzemeler ve ekipman karşılığında ödeme almak hakkına sahip olacaktır (bu fesih Yüklenicinin Sözleşmeyi ihlalden kaynaklanmadığı sürece), ayrıca fesih tarihi öncesinde girilmiş olan taahhütlerden kaynaklanan kanıtlanmış maliyetler ve bunun yanı sıra fesih nedeniyle Yüklenicinin karşıladığı kanıtlanmış direkt maliyetler de Yükleniciye ödenecek, ancak Yüklenici başka bir ödeme veya zarar tazmini almak hakkına sahip olmayacaktır.

69 YÜKLENİCİ TARAFINDAN FESİH

UNDP tarafından Sözleşmenin ihlal edildiğinin iddia edilmesi veya Yüklenicinin Sözleşmeyi uygulamaya son verme hakkına sahip olduğunu makul bir şekilde düşündüğü diğer bir benzer durumda, Yüklenici derhal UNDP'ye yazılı bir bildirimde bulunarak ihlalin veya diğer durumun doğasının ve koşullarının detaylarını belirtecektir. UNDP tarafından söz konusu ihlalin varlığının kabul edilmesinin ve UNDP'nin bunu düzeltmemesinin ardından veya UNDP'nin söz konusu bildirimde bu bildirim alınmasını takip eden yirmi (20) gün içerisinde cevap vermemesi durumunda, Yüklenici bu Sözleşmeyi buna ilişkin 30 günlük bir yazılı bildirimde bulunarak feshetmek hakkına sahip olacaktır. Taraflar arasında söz konusu ihlalin varlığı konusunda bir anlaşmazlık olması halinde, bu konu işbu Genel Koşulların 71. Maddesine göre çözümlenecektir.

İşbu Sözleşmenin işbu Madde uyarınca feshedilmesi durumunda, işbu belgenin 68. Maddesinin (b) alt paragrafının hükümleri uygulanacaktır.

70 UNDP'İN HAKLARI VE BAŞVURABİLECEĞİ ÇARELER

İşbu sözleşmede yer alan veya işbu Sözleşme ile ilgili olan hiçbir şeyin UNDP'nin diğer herhangi bir hakkından veya başvurabileceği çareden feragat ettiği anlamına geldiği kabul edilmeyecektir.

UNDP Devlet tarafından gerçekleştirilen herhangi bir eylem veya ihmalin sonuçlarından veya bunları temel alan herhangi bir iddiadan sorumlu olmayacaktır.

71 ANLAŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜMÜ

İşbu Sözleşmeden kaynaklanan veya işbu Sözleşme ile bağlantılı olan veya işbu Sözleşmenin ihlali ile ilgili olan herhangi bir iddia, anlaşmazlık veya anlaşmazlık olması halinde, söz konusu iddia, anlaşmazlık veya anlaşmazlığın çözümü için aşağıdaki prosedür uygulanacaktır.

i. Bildirim

Zarar gören taraf diğer tarafı ileri sürülen iddianın, uzlaşmazlığın veya anlaşmazlığın doğası hakkında derhal, bunun varlığından haberdar olunmasının ardından en geç yedi (7) gün içerisinde, yazılı olarak bilgilendirecektir.

ii. Danışma

Yukarıda belirtilen bildirim alınması üzerine, Tarafların temsilcileri, İşlerde kesintiye neden olmaksızın iddia, uzlaşmazlık veya anlaşmazlığın dostane çözümü için fikir alışverişlerine başlayacaktır.

iii. Uzlaştırma

Tarafların temsilcilerinin söz konusu dostane çözümü sağlayamadığı hallerde, taraflardan herhangi biri konunun ilgili zamanda geçerli olan UNCITRAL Uzlaştırma Kurallarına göre uzlaştırmaya götürülmesini isteyebilir.

iv. Tahkim

Yukarıda yer alan Madde 71.1 ve 3 arasında belirtilen yollarla çözülemeyen herhangi bir iddia, uzlaşmazlık veya anlaşmazlık ilgili zamanda geçerli olan UNCITRAL Tahkim kurallarına göre tahkime götürülecektir. Taraflar söz konusu tahkime göre bu tür bir uzlaşmazlık veya iddia için nihai yargı olarak verilen tahkim kararı ile bağlıdır.

72 İMTİYAZLAR VE BAĞIŞIKLIKLAR

İşbu sözleşmede yer alan veya işbu Sözleşme ile ilgili olan hiçbir şeyin UNDP'nin ayrılmaz bir parçası olduğu Birleşmiş Milletlerin imtiyazlarının ve bağışıklıklarının herhangi birinden feragat edildiği anlamına geldiği kabul edilmeyecektir.

73 GÜVENLİK

Yüklenici:

- (a) Hizmetlerin sağlandığı ülkedeki güvenlik koşullarını dikkate alarak, uygun bir güvenlik planını uygulamaya koyacak ve sürdürecektir;
- (b) (b) Yüklenicinin güvenliğe ilişkin tüm risk ve yükümlülüklerini, ve güvenlik planının eksiksiz olarak uygulanmasını üstlenecektir.

UNDP, anılan planın yürürlükte olup olmadığını doğrulama ve gerekli gördüğü hallerde değişiklikler önerme hakkını saklı tutar. Bu sözleşme uyarınca gerekli olan uygun güvenlik planını uygulamaya koymama ve sürdürmeme, bu sözleşmenin ihlali sayılacaktır. Yukarıdaki hükümlere bakılmaksızın, Yüklenici, kendi personelinin güvenliği ve yukarıda 4.1 paragrafında belirtilen, kendine emanet edilmiş UNDP varlıklarının güvenliğinden sorumlu olmaya devam edecektir.

74 DENETİM VE SORUŞTURMALAR

UNDP tarafından ödenen her fatura, Sözleşme süresince ve Sözleşmenin sona ermesi veya daha önce feshedilmesini takip eden üç (3) yıl boyunca, UNDP'nin iç veya dış denetçileri veya UNDP'nin yetkili görevlileri tarafından herhangi bir zamanda ödeme sonrası denetime tabi olacaktır. Anılan denetimlerde ortaya çıkarılan, Sözleşmenin koşullarına uygun olarak yapılanlar dışında UNDP tarafından ödenmiş olan her türlü meblağ, Yüklenici tarafından UNDP'ye geri ödenecektir. Anılan denetimlerde, UNDP tarafından ödenen paraların, sözleşme hükümlerine göre kullanılmadığı tespit edilirse, şirket anılan paraları derhal geri ödeyecektir. Şirketin bu paraları geri ödememesi halinde, UNDP, geri alım hakkını ve/veya uygun göreceği her türlü işlemi başlatma hakkını saklı tutar.

Yüklenici, UNDP'nin herhangi bir zamanda, Sözleşmenin herhangi bir yönü, Sözleşme kapsamında ifa edilen yükümlülükler ve genel olarak Sözleşmenin işleyişine ilişkin soruşturma yapabileceğini kabul ve teyid eder. UNDP'nin soruşturma yapma hakkı ve Yüklenicinin bu türden bir soruşturmaya uyma yükümlülüğü, Sözleşmenin sona ermesi veya daha önce feshi ile düşmeyecektir. Yüklenici, anılan teftişler, ödeme sonrası denetimler veya soruşturmalarda eksiksiz ve zamanında işbirliği yapacaktır. Anılan işbirliği, sayılanlarla sınırlı olmaksızın, Yüklenicinin kendi personelini ve bu amaca ilişkin her türlü belgelerini hazır bulundurma ve Yüklenicinin tesislerine UNDP'nin girmesini sağlamayı içerecektir. Yüklenici, sayılanlarla sınırlı olmaksızın, kendi avukatları, muhasebecileri veya diğer danışmanlarının, bu sözleşme kapsamında UNDP tarafından yürütülen her türlü teftiş, ödeme sonrası denetim veya soruşturmada makul işbirliği yapmasını zorunlu kılacaktır.

75 TERÖRİZMLE MÜCADELE

Yüklenici, bu Sözleşme kapsamında alınan UNDP fonlarının hiçbir kısmının, terörizmle ilişkili kişiler veya kuruluşlara destek sağlamada kullanılmaması ve bu sözleşme altında UNDP tarafından sağlanan meblağların alıcılarının Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi Komitesi'nin 1267 (1999) sayılı karar uyarınca tesis ettiği listede yer almamasını temin etmek için makul her çabayı göstermeyi kabul eder. Anılan liste <http://www.un.org/Docs/sc/committees/1267/1267ListEng.htm> adresindedir. Bu hüküm, bu Sözleşme kapsamında yapılan tüm alt sözleşmeler ve altyüklenmelerde yer almalıdır.